

ELŐFIZETÉS

MELVÉN:
Egy évre 24 korona.
Egy hétre 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hétre 2 k. 40 f.

ÉRDEKESK:
6-hónapos post. sor egyszer 20 fl.
minden következőnél 15 fl.ér.

Nyilászór 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherczeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

MELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, január 13.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Két trónörökösné.
- A képviselőház ülése.
- A csatorna-hálózat és a víz-árak.
- A császi erdő kiirtása.
- A genfi idyl vége.
- A kiegyezés emlékei.
- Az aradi ügyvédek panaszai.
- Stefánia válik.
- Gyilkosság Gálban.
- A helyi piac érdekében.
- Motoros vasút Pécskán.
- Makó város közgyűlése.
- Az első sajtópör az aradi törvényszéknél.
- Anarkista merénylet Madridban.
- Táras: Az elégtétel. Irta: François Coppeé.
- Regény-Csarnek: A távollevő. Irta: Montégut Maurice.

Két trónörökösné.

Arad, január 12.

A fejedelmi szívek forradalmának történetében gyászos betűkkel lesz megírva a mai nap. A trón körül viaskodó szerelmesek csapata eljutott a csalódások Világosa elé.

Egy és ugyanazon napon érkezik hír Lónyay Stefániáról és Lujza szász trónörökösnéről. Az foglaltatik mindakét hírben, hogy a fejedelmi asszonyok idilljei szertefoszlottak s jött az idillek helyébe a rideg kiábrándulás.

Három esztendeje annak, hogy költői lendülettel megírt tudósítások töltötték be a magyar lapok hasábjait, három éve annak, hogy áldást kért egy nemzet arra a frigyre, mely a magyar trón egykori várományosát magyar asszonynya tette a

szó polgári értelmében. Stefánia főhercegnőt oltár elé vezette Lónyay Elemér gróf.

— Nem lehetett asszonya a magyar koronának, mondogatták, tehát koronája lett a magyar asszonyoknak.

A bogrog-olaszi kis kastély felé fordult a világ érdeklődése. Az anyák mesebe szőtték gyermekeik számára, a népdal szárnyaira ölelte a poetikus házasságot s a történelmi emlékekben gazdag Zemplén vármegyébe újra beköltözött a fejedelmi romantika, a Bodrog füzesei fölött végigröppent a Rákóczy-kor hangulata.

Mintha a természet igazságszolgáltatása lett volna a Lónyay-féle házasság, mintha kártérítést nyújtott volna a sors egy sok szenvedést kiállt nőnek, akit úgyszólván a gyermekszobából vittek el idegen országra, idegen udvarba, idegen emberek közé. S aki számára idegen maradt a bécsi levegő mindvégig. A Burg szövényes intrikái, pletykái, befejezésül pedig a mayerlingi dráma: a vértanuság mezével vonták be a szomorú, szép belga királylányt.

A hosszú évek szenvedései után boldogságot szánt Stefániának Ferencz József király nemes szíve is. Es az akadályokat, melyek a Lónyay Elemérrel való házasság útjában állottak, elhárította jószágon, atyai kézzel, gyengéden.

Azóta három esztendő telt el. A grófi párról gyakran volt szó úgy a magyar, mint a külföldi lapokban, de e hírek min-

denről szólottak, csak a sokat keresett boldogságról nem. Röviddel a nász után, Lónyay Elemér gróf öngyilkossági kísérletéről irtak az ujságok, anélkül, hogy határozott cáfolat érkezett volna rá. Ekkor már nyelvére kapta Lónyayékat a szomorú hirharang. A grófi pár állandóan külföldi uton volt, többnyire külön, de néha együtt is. Nagyobb családi események, amilyen a fiatal Erzsébet főhercegnő esküvője, és utóbban Henriette belga királyné halála volt, hosszabb-rövidebb időre még csak összehozták a grófi párt, de az udvaroknál ilyen alkalommal beállott félszeg helyzetek, kínos etikett-kérdések, csak arra voltak jók, hogy meghuzzák a szétválasztó vonalat a királylány és a gróf között.

A lappangó válság akuttá lett s a mai napon kipattant, nyilvánosságra került a soká takargatott szomorú valóság: *A Lónyay-pár válik...*

Ugy intézte a szeszélyes véletlen, hogy a mai nap eseményeit gazdagítsa egy másik hamvazó szerda is, az, mely a végét jelenti Lujza szász trónörökösné szerelmi farsangjának.

Salzburgból hozza a hirt a táviró, hogy a drezdai botrány hősnője beleunt a Giron-idillbe, s szeretné, ha világra szóló kalandja álom lett volna csupán. A trónörökösné beleegyezett, hogy megszöktetőjétől elválasszák.

A főhercegnők tehát, amint az események mutatják, kevés szerencsével ütnek forradalmat a leláncolt szívek országában. Amott a belga király leánya, itt a toská-

TÁRCA

Az elégtétel.

Irta: François Coppeé.
(Franciából.)

I

Ourcet Émile ur, Louis Ourcet-nek, a többszörösen milliomos nagykereskedőnek volt a fia. Foglalkozásnak ugyan sajtáságos ez, de más nem volt neki. A lényeges különben az, hogy ő megvált elégedve ezzel a foglalkozással és önmagával.

Émile ur elég gondot okozott a dustárcájú papának, pedig ez mindent elkövetett arra, hogy a fiatal urnak önmagára se legyen gondja. Az csak hagyján, hogy a hónap elején adott zsebpénznek már ötödikén-hatodikán teljességgel nem nyomai voltak, de az ifju Ourcet-nek a kötekedő természete nagyon sok kellemetlen órát szerzett az öregnek, aki a maga egyszerű becsületességében éppenséggel nem tudta belátni, miért szükséges az uriemberséghez a mindig kihívó modor és hogy mikép lehet azon az uri becsületen esett csorbát karddal vagy vivotörrel kiköszörölni.

Ha erről volt szó, Émile — jóindulatu jelzöt használva — nagyképu lett egyszerre. — Ugyan, papa, a te idődben mindez más-

kep volt. Te még mindig a szerint a kor szerint gondolkodol.

Az öreg nem igen elegyedett hosszú vitába a fiával. De egynehányszor megmondta neki:

— Tudod, meddig fogsz te hepciáskodni? Émile fölényes mosollyal kérdezte:

— Ugyan meddig?

Az apa komolyan felelte:

— Amig emberedre nem akadsz.

— És pedig?

— És pedig, aki majd lehüti a lovagias-

kodó véredet azzal, hogy jól elagyabugyal.

Émile urból száz párbajhős pattogott:

— No, annak szeretnék a szeme közé nézni.

Az apa arcán szelid mosoly játszott:

— Végre is: a szeme közé nézhetsz az illetőnek. Ellenben amit kapsz, az a tiéd lesz.

— Állok elébe!

— Fiam ne nagyképu ködjél. Mit csinálsz ha mégis megtörténik veled, hogy valaki alaposan helybenhagy, azzal a — mondhatnám józan — megjegyzéssel, hogy ő így és nem párbajosi utján szerzi, meg adja, az elégtételt?

— Ilyet ur nem tesz.

— Kérlek, közöttünk az uri emberségről

meddő a vita. Afelől megnyugtathatlak, hogy én is, meg vélem együtt nagyon sok más uri embernek tartanak azért az illetőt, még pedig nem is ostobának.

Émile türelmetlen mozdulatot tett:

— Végre is, ilyen ember egyszerűen nem akad.

— Az öreg Ourcet szelid komolysággal mondta:

— No, csak jól vigyázz!

II.

Es akad ilyen ember...

Valamelyik éjszaka egy harmadrendű mulatóhely után — nem éppen józan állapotban — odafordult Émile Ourcet a veletartó barátjához, Hector d'Ebysehez.

— Te végre is csak nem megyünk még haza?

A másik a legszilárdabb nyugalommal felelte.

— Dehogyan megyünk. Ellenben szeretnék valami tisztességes helyre menni.

Es így tértek be egy nagyobb café-restauranban a nagy boulevardon.

Itt már nem igen volt élet. Itt-ott néhány késő vacsorázó hölgy, ur. Az egyik sarokban három fiatal ember szürcsölgetett valami világos likört. Émile Ourcot és Hector d'Ebyse közvetlenül ezek mellett foglaltak helyet.

Az a három fiatal ember egy pillantásra természetesen felütötte a fejét; amazok olyan robajjal jöttek.

Hector d'Ebyse csak úgy a foga közül dobta oda:

nai princess sirja vissza a hermelint, amit cserébe adott a szerelemért. Ugy látszik, rossz csere volt.

És vége lesz a genfi regénynek. Aminthogy új tárgyat kap a népdal is, melyet a szép szőke grófnéról énekeltek a fonókban a zempléni leányok.

Egy trónörökösné összetört szívéből szövődik mese az Elbe partjain. Egy másik trónörökösné szomorú szerelméről pedig a Bodrog tüzei között . . .

* *

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 12.

A folyosón arról beszéltek, hogy a ki-egyezés kulisszatitkaiba ma avatja be a miniszterelnök a képviselőházat, de csakhamar bebizonyult, hogy ez a hír alaptalan. A Ház ma is a bevándorlási javaslattal foglalkozott, behatóan és részletesen. Ezt a mélyreható vitát a néppártnak köszönheti a Ház, a néppártnak, a mely teljes számban jelent meg és a melynek minden egyes tagja lelkismereti kérdésnek tekintette, hogy valahogy egy galíciai, vagy romániai zsidó be ne szökhesse az országba a törvény valamely nyitvahagyott zugán keresztül.

E lyukakat tömték aztán hűségesen Buzáth, ismét Buzáth, majd Simonyi és Rakovszky István. Visontai a szabadságot védte, de mindez kevés emóciót keltett és a módosításokat alig hallgatta valaki.

A karzat közönsége is megcsappant ma. Ezt alighanem a farsang beköszöntője okozta. A hölgyek most inkább érdeklődnek Melpomene és Terpsichore, mint a csuf politika tekervényes utjai iránt.

A ki- és bevándorlási javaslatok tárgyalása pedig eltart még e héten.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Daniel Gábor, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Wlasics Gyula és Fejérváry Géza báró miniszterek.

Elnök fél 11 órakor megnyitja az ülésts jelent, hogy Hortoványi József szabadságot kér. (Megadatot).

Belicska Béni előadó jelenti, hogy Joanicus Istvánt igazolták.

Következett

(A bevándorlási javaslat)

tárgyalása.

A címnél

— Ezek, ugy látszik éjjélkor még nem lát-tak eleven embert.

Emilie kész volt a folytatással:

— Majd megmutatjuk magunkat nekik, ha kíváncsiak.

Ez azonban már olyan hangos beszéd volt, hogy a három, csendben beszélgető fiatalember egész testével odafordult. Nem szólt egyikük sem, de a szemükből mintha szikra pattant volna ki.

Emile Ourcet hirtelen elpirult.

— Mi bajod? — kérdezte a társa.

— Semmi, — felelte ez. — De bosszant, hogy éppen ezzel az emberrel kerülünk össze ezzel a magas szőkével.

— Miért, ki ez?

— Épp az, hogy senki. Az atyámnak az üzletében ben van, valami kis könyvelőcske. Baclére a neve.

Hectorból kiszaladt az alkoholos düh.

— Bánom is én — kiabálta. — Akárki az, én közelemben ül, viselje magát tisztességesen.

Az a három ur fészkelődni kezdett, Hector pedig egyenesen Baclére felé fordulva, oda-süvöltötte:

— Megértettük? . . .

Baclére pedig áldásos nyugalommal felkelt, odament a két ficsur asztalához, szeliden megállt és azt mondotta:

— Nem vagyok ugyan nagyothalló, de nem értettem.

Haydin Imre Zmeskál Zoltánnak Buzáth be-széde alatt tett ama közbeszólására reflektál, hogy a trencsénmegyei jegyzők megvesztegethetők. Ezt a vádat, mint alaptalan, a leghatározottabban visszautasítja. (Elnök helyeslés). Ilyen súlyos vádat konkrét tények nélkül kockáztatni nem szabad és ha valaki mégis megteszi, az tettét meg nem gondolja. (Helyeslés).

A 2. §-nál

Buzáth Ferenc azt indítványozza, hogy a bevándorlóról szóló bejelentést kis községekben a bíró is átvehesse.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy éppen a szigorú ellenőrzés miatt nem fogadhatja el a módosítást. Ellenben ő két módosítást nyújt be: az egyik budapesti bevándorló bejelentésére, a másik rókospalotai és úpesti bevándorlóra vonatkozik.

Simonyi Semadam Sándor a Buzáth módosítását pártolja, nehogy a hegylakóknak esetleg 15 kilométerre kelljen menniök a bevándorló bejelentésére.

Széll Kálmán miniszterelnök tagadó válasza után

Rakovszky István szintén Buzáth módosítását pártolja.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a végrehajtási rendeletben intézkedni fog a jegyzőtől távol lakók könnyebb bejelentése iránt. Buzáth erre visszavonja módosítását.

A 3. §-nál

Buzáth Ferenc feltétlenül megkívánja a bevándorló erkölcsi bizonyítványát és ily módosítást ad be.

Széll miniszterelnök a külföldi vállalkozókra tekintettel nem fogadja el a módosítást.

A 8. §-nál

Visontai Soma azt a módosítást nyújtja be, hogy házkutatást csak ellenszegülés esetében lehessen tartani.

Széll miniszterelnök és a Ház a módosítást nem fogadja el.

A 11. §-nál

Buzáth Ferenc új bekezdést ajánl, amely szerint a már régebben bevándorlottakra eddig szerzett jogaik épségben tartásával a jelen törvény intézkedései irányadók.

Visontai Soma azt kívánja, hogy a bevándorlók kiutasítására ne adassék az alantasabb községeknek oly nagy hatalom, mint a minót a javaslat ad.

Simonyi Semadam Sándor szerint Visontai módosítása meghiusítja a törvény célját. A kiutasítást megnehezíteni nem szabad, mert bár a galíciai zsidókat elég veszedelmeseknek tartja, de még veszedelmesebbeknek tekinti azokat a rablógylkosokat és anarkistákat, akik Románia felől jöhetnek be az országba. Már pedig ha nem lehet gyorsan és erélyesen kiutasítani a bevándorlót, úgy az ilyen veszedelmes elemek kiutasítása is nehézséggel járna. Buzáth módosítását elfogadja.

Ezekben egy pillantásig mintha megszűnt volna működni az agyvelőcske. Emile előbb kapott eszméletbe:

— Ki hívta önt ide? — kérdezte izgatottan.

Baclére higgadt maradt:

— Hívni nem hívott senki, de a tisztességerzetem kergetett — felelte szilárdan.

Hector d'Ebyesse egy kissé megrökönyödött erre a hangra, Emil Ourcet-nek az orrcimpái remegni kezdtek az izgatottságtól:

— Nos, ha senkisé is hívta ide, akkor távozzék.

— Erre a beszédre semmi esetre sem — hangzott az önérzetes válasz. — Mindenekelőtt pedig óhajtánám tudni, mi a bajuk önöknek mivelünk?

Emile összeszorította az öklét:

— Takarodjék, mert . . .

Baclére mezdulatlan maradt.

— Mert? . . .

— Mert az arcába vágok, cudar tacsó — szólt amaz fölemeit karral Baclére felé sujtva.

Ez az egyik kezével szépen megfogta a lesujtani akaró kart, a másikkal pedig jobbról-balról fölképezte Emile Ourcet.

— Ha önnek ez nem elég, kedves uram — szólt anélkül, hogy egyetlen arcizma is megrándulna — viselje magát mégegyszer így, mégegyszer veszek magamnak előgtételt. De csak ilyen! Mást soha . . .

Visontai hosszabban szavai értelmét igazítja helyre.

Széll Kálmán miniszterelnök sem a Visontai enyhítő, sem Buzáth szigorító javaslatát nem fogadja el. Itt egy kivételes törvényjavaslatról van szó, amelynek egyes intézkedéseit nem szabad a magyar állampolgárokra vonatkozó törvények szempontjából mérlegelni. Az országra káros elemektől meg kell szabadulni és ez helyes kívánalom, de a szigorban túlságig menne, esetleg ártana éppen az állami érdekeknek. Megígéri ellenben, hogy a végrehajtási rendeletben egyes póttintézkedéseket tesz.

A szakaszt ezután változatlanul fogadták el.

Szünet után folytatták a részletes tárgyalást. Végül a Ház a bevándorlási javaslatot részleteiben elfogadta.

Holnap az utlevéltügy rendezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalják.

A csálai erdő kiirtása.

(Veszedelemes földosztás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 12.

Körülbelül egy félévvel ezelőtt hirt adtunk a földmívelési miniszter azon tervéről, hogy a csálai erdőnek a pécskai erdőgondnokság kezelése alatt levő részeinek letarolásával tervbe vette, hogy ezen erdőrészeket egy holdas vagy még kisebb parcellákra osztva, parcellánként nyilvános árverés útján eladásra bocsájtja. A miniszter ez által a házas zselléreknek és az ingatlan vagyonnai nem bíró legszegényebb néposztálynak a vagyonszerzést a tíz évi előnyös részletfizetési feltételek mellett akarta lehetővé tenni, miután a pécskai járás összes községeiben a föld elégtelensége észlelhető s e miatt a föld forgalmi értéke viszonylagosan abnormálisnak mondható. M. Pécska községben pld. egy kat. hold föld értéke 1800—2200 korona közt ingadozik Német-Pereg és Kis-Pereg községekben ingatlan vagyont szerezni a föld hiányában egyáltalában nem lehet s ezen községek közül a német-peregiek Sajtény és Nagylak, a kisperegiek pedig Battonyán kénytelenek ingatlant vásárolni s ezenkívül az utóbbi község a krassószörénymegyei Bodófalván alapított községet.

Forray Nagy-Iratos és Nagy-Varjas községeknek a beltelkeken kívül egy talpalatnyi földjük sincs, a M. Pécska községgel szomszédos O-Pécska község az egyedüli, hol a föld értéke tulmagasnak nem mondható; egy kat. hold forgalmi ára jelenleg 800—1200 korona közt in-

III.

Az öreg Ourcet elborult homlokával állott a fia előtt:

— Lásd, megjósoltam.

Emile tajtékzó dühvel mondotta:

— És ez a bitang a te embered volt! . . .

Az apa csodálkozva nézett.

— Volt? Miért mondd, hogy: volt?

A fiúnak minden paránya reszketett az izgatottságtól.

— Remélem, — felelte, — hogy azt az embert egy pillanatig sem tartod tovább a szolgálatodba.

Az öreg szigorú arccal felelte:

— Édes fiam, te alaposan tévedsz. Az az ember úgy viselkedett, amint — hasonló helyzetben — magam is föltétlenül cselekedtem volna. Aztán pedig föltétlenül megbízható, régi alkalmazottam. Amit tett, azt mint magánember tette s ehhez nekem semmi közöm. A fő pedig az, hogy megérdemelted, amit kaptál. Így van!

Ezt a történetet, úgy beszéltek el énnekem. Azt feleltem reá akkor, a mit most írok ide, hogy ilyen apák, akik így gondolkodnak és így cselekszenek, csak novellákban élnek.

gadozik. E községnek ugyszólván összes eladás alá kerülő földjeit *M. Pécska* község lakosai vásárolják meg s a községi határnak máris több mint egy harmadrésze *m.-pécskaiak* kezében van.

A földmivelési miniszternek ezen terveivel szemben érdekes beadványt intézett *Boksán Szever* pécskai járási szolgabíró *Dálnoki-Nagy Lajos* alispánhoz. A beadványban méltányolja a földmivelési miniszternek az erdőirtás és a föld-parcellázásra vonatkozó nemes intencióit, a melyeket — ugymond — a járás területén észlelhető *paraszt szocializmus* is indokoltá tesz; a föld drágaságára és elégtelenségére nézve maga hozza föl a föntebb csoportosított adatokat, — mindazonáltal a földmivelési miniszter tervét több szempontból föltöbb aggályosnak tartja.

A terjedelmes beadványnak figyelemreméltó része ez:

Az előadottakból, azt hiszem, mindenki természetesen és előreláthatóan találja, hogy a tervezett erdőfelosztás a kincstár nézve a földéhség következtében fényes eredménnyel fog járni.

Sajnos azonban, hogy ugyanez a földvásárlókra nem következhet be, sőt attól tartok, hogy az egész vidékre végzetessé válhat és mindazoknak, a kik a vételbe csekély anyagi eszközökkel mennek be, *végromlását és tönkrevetését fogja okozni*. Mert: nem tarthatom megengedhetőnek és a kis vevőkre nézve előnyösnek az erdők megvételét azon okból, mivel az egész *m.-pécskai erdőgondnokság* területe, a Maroson tuli német-szentpéteri erdő egyharmadának kivételével, árterületen, a Maros folyó közvetlen közelében fekszik, s azt az *árvíz*, ha nem is minden évben, de átlag számítva minden második esztendőben előnti.

Ezenkívül az erdőgondnokságnak azon erdői, melyek *Ó-Pécska* község határában fekszenek, hullámtérben fekszenek, mert azok az *ó-pécskai községi védgát* és a Maros folyó közt terülnek el.

M.-Pécska községhez tartozó *Gedus* és *Remeteág* nevű erdőrészek ugyszólván évente — és a legcsekélyebb áradás alkalmával egyes magasabban fekvő pontok kivételével — *víz alá kerülnek*.

A *temesvármegyei német-szentpéteri* és *főnlaki erdőknek* is csupán egy harmada van ármentesítve, míg a többi nagyobb része hullámtérben, tehát az *árvíznek* kitett helyen fekszik.

Világos tehát, hogy az eladás alá kerülő erdőirtások mezőgazdasági művelésre nem alkalmasak s közigazgatási és szociálpolitikai szempontból is csupán mint *legelőterületek*, vagy *kaszálók* volnának értékesíthetők s egyáltalában nem ármentesíthetők, mert az ártér megszüntetése folytán a közeli községek végveszélybe sodortatnának.

Az erdőirtásra nézve, miután az megkezdett, s így azzal szemben, mint befejezett ténnyel állanak szemben, nem szól ellene a beadvány, hanem arra kéri az alispánt, hogy befolyásával minden áron megakadályozni igyekezzék azt, hogy ezen földek kis részletekben adassanak el.

E helyett azt ajánlja a szolgabíró, hogy a járás területén fekvő csálai és a pécskai erdőgondnokságból fennmaradó erdőterületeket a szemlaci közalapítványi uradalmi földekkel cserélje el s ezen parcellázásra és telepítésre igen alkalmas földeket ossza ki. A szemlaci közalapítványi uradalmi földek kiosztásával *Szemlak*, *Magyar-Pécska*, *Ó-Pécska*, *Kis-Pereg* és *Német-Pereg* községek, ugyszólván az egész járás igényei, teljes kielégítést nyernének s olcsó, hosszabb időre, 30—40 esztendőre terjedő törlesztés költségnel nyújtásával nem kellene egy egész vidék vagyoni romlásától tartani.

Megdöbbenő adata a beadványnak, amelyet *Boksán* annak végén felhoz a következőkben:

A mint alispán urnak tudomása van, a járásomhoz tartozó *Szemlak*, *Ó-Pécska* és *Kis-*

Pereg község lakosai közt a *kivándorlási mozgalom az utóbbi időkben*, a megélhetési eszközök hiányában, *ijesztő mérvet öltött*, s ezt főképp az okozta, hogy a mezőgazdasági munkások keresete megélhetésükre nem elég s egy 1100 négyszögöles magyarhold föld évi hasznóbére az 53 koronát meghaladja s így a csekély ingatlanvagyonnal bíró egyének és munkások föld hasznóbérlés útján sem képesek megélhetésüket biztosítani. Ezeket tehát viszonylagosan olcsó földhasznóbérletek nyújtásával, illetve művelésre teljesen alkalmas földek eladásával lehetne segíteni.

Az ügy, amelyről *Boksán Szever* szolgabíró beadványa szól, sokkal fontosabb, sem hogy föltötte egyszerűen napirendre lehetne térni. *Aradmegye* nagy vidékének jövőjéről szól, azon vidék sorsáról, amelynek helyzete ma még a legkedvezőbb a megyében, de amelyet a miniszternek egy tetszetősnek látszó, de esetleg elhibázott terve örökre tönkresanyaríthat. Kívánatos lenne, ha az alispán, mielőtt ez a terv egészen végrehajthatná, a vidék illetékes tényezőit meghallgatná, s azok adatai alapján a miniszternek kellő világításban föltárná a helyzetet.

Annak, amit a szolgabíró beadványában kér, egy része különben teljesedett. A mint pécskai tudósítók írja, *Darányi Ignác* földmivelési miniszter az *ó-pécskaiak* kérelmére a leterelt *hajtási erdőt* *Ó-Pécska* községének *legelőül* örök áron eladta.

A csatorna-hálózat és a víz-árak.

Arad, január 12.

II.

Deutsch Bernát ur azon időben nem lakott *Aradon* és úgy tudom, hogy egyáltalában nem vett részt az akkor tartott bizottsági üléseken. Éppen emiatt ne vegye tőlem rossz néven, hogy felebbezésével szemben, én is felebbezéssel élek.

A vonatkozó szabályrendelet egyes pontjai felett igen élénk viták voltak, heves csatározások folytak annak idején, a kiküldött bizottság ülésein. Voltak ekéseredett vízvezeték-ellenesek általánosságban, voltunk a város fejlődését, közegészségi és közüisztasági előnyeit kereső vízvezeték pártbeliek.

Bevallom, hogy én a vízvezeték és csatornázás híve voltam és vagyok ma is, de én azt másképpen nem is képzeltem, mint költségesen méltányos alapon.

Visszatérve a próba kutfurás történetéhez, azt mondta, illetve mondatta a mi kedves vállalkozónk, hogy ha egyszer szabályrendeletilag meg van állapítva a víz ára, akkor az ő gondja leendő, hogy a feltételekben előírt minőségű vizet szállítson.

Beszélték arról az eshetőségről is, hogy az itt furandó kutak vize nem fog megfelelni az előírt feltételeknek. Vagy nem lesz elegendő vízbőség a közelben és esetleg messziről kell majd azt nagy költséggel szállítani, vagy ha elegendő mennyiségű, de rossz minőségű lesz, akkor költséges módon kell preperálni, hogy megfelelő minőségűvé tétessék. Szóval, ezek a jól kiesztelt eshetőségek úgy állították elébünk a kérdést, hogy egyelőre nem lehetett szigoruan megszorított árhoz ragaszkodni, de feltetésünk szerint, az elfogadott víz-ár volt a maximum, melynél többet — ugymondták — még akkor sem fogunk fizetni, hogy ha nálunk megfelelő szerencsés eredményt el nem érne a kutfurás sikere, mely esetben a nagy költséggel épített és messziről ide vezetett víz olyan befektetést igényel, hogy a maximum, vagyis köbméterenkint 20 krajcár fogyasztási ár méltányos lehet.

Még kell jegyeznem, hogy ezen itt felsorolt „eshetőség” nem lett írásba foglalva, az csak *mondva és mondatva* lett, de ez képezte *jóhiszemű tévedéseink alapját*. Ehhez még az is járult, hogy az aggálylyal fogadott óra-rendszerre vonatkozólag azt mondták, hogy az csak ideiglenesen leendő alkalmazva, még pedig egyelőre csakis azért, hogy a tényleg elfogyasztott mennyiség pontosan meghatározható legyen, a hálózatnak

jövőben leendő kiterjesztése és a méretek megállapíthatása miatt. Örülni fog a vállalat, hogy ha egy próba-év elteltével, megszüntetheti a víz-órákat és a fejenként, vagy lakásonként leendő átlagos alap-árt fogja behozni.

Mielőtt a víz-órák alkalmazására és megbízhatóságára részletesebben kiterjeszkedném, meg kell jegyeznem, hogy a fentebb említett eshetőség t. i. a keresett víz minősége és bősége igen kedvezően ütött be, mert a mi derék vállalkozónk kutatása azzal a szerencsés eredménnyel járt, hogy a mi kincses bányánk tövében, a Maros mentén kitűnő kavics rétegbe kimeríthetetlen víz bőségre talált. Megszűnt tehát az aggodalom és rizikó, hogy messziről vagy nagy költséggel lehet a feltételekben előírt minőségű vizet beszerezni.

Felmerülhet itt az a kérdés, hogy ilyen körülmények között méltányos volt-e a mi saját területünkön talált és kevés költséggel szállítható vizet a legmagasabb áron számítani? Mondjuk, hogy igen, mert kiszolgáltattuk magunkat a vállalatnak egy meggondolatlan szerződés megkötésével.

Ekkor aztán felszólított bennünket a vállalkozó, hogy nyilatkozzunk. Tessék választani: Szűrt vagy szűretlen vizet akarunk-e? Nagyon természetes, hogy mi csak is a jobbat vagy megbízhatóbbat választottuk, a szűret vizet. A kérdés pedig alapjába véve az volt, hogy nyilatkozzunk az iránt 10 vagy 20 krajcárral akarjuk-e fizetni a vizet köbméterenként?

Ezen körülményt különösen figyelmebe ajánlom az érdekelteknek, mert ebből következik a méltó feiháborodás a vállalat ellen, ebből következik a szerződés-szegés bebizonyíthatása.

Felesleges talán emlékeztetnem hoznom, hogy a szűrt viz mellett történt határozat után rövid idő múlva lejött a miniszteri kiküldött szakértő véleménye, aki azt mondta a megejtett vizsgálat alapján, hogy felesleges a mi vizünket szűrni.

Igen ám de a határozat már zsebben volt és azt mondta a vállalkozó, hogy beszélhetek nekem, én megmaradok inkább a 20, mint 10 krajcáros víz mellett, már csak azért is, mert közegészségi szempontból ez nekem kellemesebb és előnyösebb. A felsorolandó panaszosok pedig vegyék ezennel tudomásul, hogy a mi ők kifogásolnak, ami ellen panaszkodnak, az csak is „egészségügyi” szempontok miatt történik meg velük.

Ezek után majd rá térek, hogy milyen arányban lesz olcsóbb a víz, ha kiterjesztjük a csatorna hálózatot.

Domonkos Lajos.

A kiegyezés részletei.

(Mikor nyújtják be a javaslatokat?)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, január 12.

A Budapestre érkezett osztrák miniszterek, a mint félhivatalosan jelentik, vasárnap délelőtt tíz órakor megjelentek *Szell Kálmán* miniszterelnöknél, ahol *Lukács László* pénzügyminiszterrel, *Darányi Ignác* földmivelési miniszterrel és *Láng Lajos* kereskedelmi miniszterrel egyetemben az összes *kiegyezési javaslatok és ahhoz tartozó egyezmények revízióját és szövegezését befejezték*. Ez a munka csaknem szakadatlanul esti 8 óráig tartott. Ezzel a gazdasági kiegyezésre vonatkozó tárgyalások a két kormány között *befejezést nyertek*.

Körber osztrák miniszterelnök és *Böhm-Bawerk* lovag osztrák pénzügyminiszter vasárnap este visszautaztak Bécsbe. Velük utaztak az osztrák szakeladók is.

A vasárnapi összejövetelről a következőket közli a *Magyar Távirati Iroda*:

A miniszteri étekezlet, mely a kiegyezés összes anyagára vonatkozólag létrejött megállapodások szövegének végleges megállapításával foglalkozik, vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődött és rövid déli szünet után délután folytatódott. Azzal a különböző oldalról fölmerült nézetekkel szemben, mintha a szombaton és vasárnap tartott miniszteri értekezlet az érdemleges tárgyalások folytatásával is foglal-

koznék, hiteles értesülés alapján ki kell jelentenünk, hogy a miniszteri értekezlet kizárólag a már létrejött megállapodások szövegének revízióját végezte és tárgyalta. Miután azonban ama javaslatok végső szövegezéséről van szó, amelyek a két parlament elé lesznek terjesztendők, könnyen érthető, hogy azoknak stílárius szövegezése csak a legbehatóbb és a leggondosabb tanácskozás alapján történhetik, ami mellett azonban ki van zárva, hogy a már kész megállapodások merituma vita tárgya legyen. A szakelődásokat, akik egész nap együtt voltak a miniszterelnökség palotájában, ma a tanácskozásokba bizonyos fázisokban bevonták és a javaslatok szövegének végleges megállapításában és megszerkesztésében ők is közreműködtek.

Az osztrák miniszterek vasárnap este nyolc óra után, a kiegyezési jegyzőkönyvek aláírása után, a miniszterelnökségtől az Angol királynő szállodába hajtottak, ott együtt vacsoráztak s a tíz órai vonattal visszautaztak Bécsbe. (Működésre az osztrák miniszterek Széll Kálmán házában vendégei voltak.)

Este kilenc óra előtt Széll Kálmán miniszterelnök megjelent a szabadelvű pártkörben, hol az egybegyűlteknél tudtára adta, hogy a két kormány a kiegyezés megszerkesztését befejezte és a jegyzőkönyveket aláírta.

Budapestről táviratozták, félhivatalos jelentés szerint: Az osztrák miniszterek közül Call báró kereskedelemügyi, Wittek lovag vasutügyi és Giovanelli báró földművelésügyi miniszterek még Budapesten maradtak, hogy a délelőtti folyamán minisztertársaikkal több szerkesztési részletet megbeszéljenek. Call báró megbeszéljenek. Call báró e célból Széll Kálmán miniszterelnöknel is megjelent s vele rövid tanácskozást folytatott.

Az osztrák szakelődők közül Stibral osztályfőnök, valamint Roessler és Spitzmüller miniszteri tanácsosok szintén itt maradtak, hogy a magyar elöljárókkal tárgyaljanak.

Fővárosi tudósítónk a kiegyezés részleteire vonatkozólag a következőket táviratozza:

Budapest, január 12.

Hogy a lapokból hirtelen terjedt, hogy a kiegyezést a miniszterelnökök s illetve a két kormány aláírta, ma a képviselők egyébről sem beszéltek a Házban, mint a kiegyezésről s annak részleteiről. A folyosókon csakhamar hirtelen terjedt, hogy Széll Kálmán még a mai ülésen nyilatkozni is fog. A beavatottak azonban rögtön megcáfolták a hírt, mert lehetetlennek tartották, hogy a javaslatot már ma be lehessen terjeszteni, holott azt ki is kell nyomatni előbb és a miniszterelnök még a múlt pénteken megmondotta, hogy a kiegyezés benyújtásakor fog nyilatkozni annak részleteiről. Ily körülmények között az ellentmondó hírek közepette mindenki nagy érdeklődéssel várta a miniszterelnököt, aki kevéssel 10 óra után érkezett a Házba. Azonnal körülvették őt, de a miniszterelnök egyelőre csak annyit mondott, hogy ma nem nyilatkozik. Ellenben Apponyit kereste fel és a közép folyosón megtalálva őt, hosszabban értekezett vele. A tárgyalás után Széll miniszterelnök maga jelentette ki, hogy a kiegyezési törvényjavaslatot csütörtökön terjeszti a Ház elé és ugyanakkor nyilatkozik a kiegyezésről.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A borosjenői kaszinó vasárnap tartotta meg tisztújító közgyűlését, melyen a kaszinó tisztikarát a jövő évre így alakították meg: elnök lett báró Solymossy Lajos, alelnök Borsos Géza, ügyész dr. Mészáros Samu, pénztáros Kriessán János, jegyző Rottár Sándor, könyvtáros Vidai Ferenc, a választmány tagjai: Bittó József, Borsos Béla dr., Csillag Ignác dr., Fülöp Gy. Géza dr., Blau Dávid, Gyarmathy Ernő, Vukoleszka Titusz, Pap-Takács István és Strasser Péter.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre választmánya e hó 18-án kedden este 9 órakor saját helyiségében rendes ülést tart, a melyre a választmány tagjait ez uton is meghívja Tedeschi Viktor elnök.

(*) Hentesek gyűlése. Az aradi hentes iparosok kölcsönös biztosító társulata mint alkalmi szövetkezet tegnap tartotta rendes évi közgyűlését Mericskay Sándor elnöklété alatt az ipartestület kistermében. A közgyűlés egyik érdekes tárgyát képezte az igazgató-választmány jelentése, amely magában foglalta a társulat elmúlt évi tevékenységét. A közgyűlés egyhangulag tudomásul vette az évi jelentést. A társulat minden egyes levágott sertés után, a mely nála biztosítva volt, ötven fillér osztályt fizetett ki. Ezuttal a közgyűlés köszönetet szavazott Mericskay Sándor elnök, Korupa Károly alelnök, Rothmüller Ferenc pénztáros, Ehek István jegyző és Kiss Ferenc titkárnak.

(*) Ipartestület Radnán. A radnai iparosok régi óhaja, hogy testületté alakuljanak. Vasárnap délután az összes iparosok összegyűlve ülést tartottak e tárgyban. Walthier Adám dr. a hitelszövetkezet igazgatója méltatta az egyesülés előnyeit, Tisch Lajos, a lippai ipartestület jegyzője pedig a testület megalakulása körüli teendőket. Az értekezlet egyhangulag kimondta a testületté alakulást s a jelenlevők rögtön alá is írták a nyilatkozatot. Elhatározták, hogy a vidéki községek iparosait is felhívják a csatlakozásra s így a radnai járásbeli iparosok testületét megalakítják.

Stefánia válik.

(Szakítás Lónyay gróf és neje között.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 12.

A szerelem nem tart örökké: Stefánia hercegnő válik férjétől, Lónyay Elemér gróftól. Válik attól, aki miatt pörbe szállott atyjával, az egész udvarral, az előítéletekkel, a maga anyai érzéseivel, hogy a hősi küzdelem után nejevé legyen, ő, a trónörökös özvegye, a nálánál rangban sokkal alacsonyabb magyar mágnás, Lónyay Elemér grófnak. Alig három évi házasság után Stefániának azt kellett tapasztalnia, hogy csalódtak. Es most, tetejébe az alig lehűlt előbbi udvari szenzációknak, érkezik a hír, hogy Lónyayék válnak.

Az özvegy trónörökösne regényének eme szenzációs fordulatáról a következők táviratokat vesszük:

Félhivatalos jelentés.

Budapest, január 12.

A félhivatalos Magyar Távirati Iroda jelenti: Bécsből kapott távirata alapján, hogy Lónyay gróf és neje között komoly differenciák merültek föl, a melynek következtében Lónyay gróf, aki nejevel legutóbb Délfranciaországban tartózkodott, elhagyta nejét, anélkül, hogy utjának célját megmondotta volna.

A szakítás.

Bécs, január 12.

Az udvari körökből vett hírek szerint Lónyay gróf és neje között régebb idő óta tart az elhidegülés. Az ok bizalmas természetű. A grófi pár környezete már hónapok előtt sejtette, hogy a házasságot föl fogják bontani. Nehány hónap előtt Stefánia beteg lett. Orvosai tanácsára délre utazott, a hova már férje nem kísérte el, hanem az egész idő alatt Londonban tartózkodott.

A belga királyné Stefánia édesanyjának halála után újra találkoztak. Látszólag kibékültek, de a kölcsönös elégtelenség ismét kiélesedett legutóbb. A franciaországi Cannes-ben időztek, ahol teljes

lett a szakítás, a melynek folytán Lónyay ismeretlen helyre távozott.

Budapest, január 12.

Lónyay grófok válasának szenzációs híre a magyar fővárosban óriási megdöbbenést keltett. A hírt a félhivatalos jelentések dacára hihetetlennek tartják. A bécsi Zeit és az Osterrichisches Volks Zeitung ma esti számukban megerősítik a hírt, amely Bécsben is óriási föltűnést keltett.

A válasz okai

A Lónyay-pár elhidegülését, amely régebbi keletű, pénzügyi kalamitásokra vezetnek vissza. Lónyay gróf bodrog-olaszi birtokára nagyobb kölcsönt vett föl. Stefánia arra akarta bírni férjét, hogy Bodrog-Olaszit adja el és Budapesten vegyen házat, azonban Lónyay gróf nem akart ősei birtokától megválni.

Mikor Lónyay grófok legutóljára Budapestről Délfranciaországba utaztak, akkor a differenciák már erősen kiélesedtek közöttük. Időközben Lónyay Stefánia grófnő találkozott édesatyjával, a belga királlyal, aki megígérte neki: ha elvált, visszafogadja és apanázsát biztosítja részére.

Más forrás szerint Lónyay Elemér gróf a múlt szerdán hagyta el Stefániát, Mentone-ben. A grófi pár között kitört éles ellentét különböző levelekben is kifejezést nyert, a melyeket ismerőseikhez írtak. Egy ily levelében Lónyay gróf azt a szándékát fejezi ki, hogy a feleségétől elvált.

A Lónyay-pár körülbelül három év előtt, 1900. március 22-én kelt egybe.

Tudvalevő, hogy Lónyay gróf az utolsó percig harcolt. Aggodalmi voltak, hogy vajjon a házassága által nem jut-e ferde társadalmi pozícióba. Az utolsó percben elhagyta Abbáziát és Görzbe utazott, ahol egy katonatiszt barátjánál húzódott meg. Azonban Stefánia egy barátnője Görzben fölkereste a gróft és igyekezettel oszlatni a gróf aggodalmait.

Az aggályok teljes mértékben leváltak. A gróf csakugyan kinos társadalmi helyzetbe jutott. Feleségét, habár lemondott minden címéről és rangról, mégis mindennütt, mint királyi hercegnőt tekintették, aki mellett ő elhomályosult.

A tervek, a melyekkel házasságuk előtt foglalkoztak, nem valósultak meg. Bodrog-Olasziban, ahol a kastélyt e célra teljesen renováltatták, rövid ideig tartózkodtak. Majd Kalksburgban vettek villát, de itt néhány hétig voltak csak. Végül Budapesten vásároltak házat, ezt azonban a grófi pár nem is látta, annál kevésbé tartózkodtak benne. Hír szerint erre az alku az utolsó percben visszament.

A grófi pár az utóbbi időben állandóan utazott; a nyáron Svájcban voltak, majd rövid ideig Budapesten, azután Délfranciaországban, ahol a válasz történt.

Budapest, január 12.

Azokkal a verziókkal szemben, a melyek anyagi okokra vezetnek vissza Lónyay gróf válasát, azt jelentik, hogy a grófné pénzügyi helyzete nem volt kellemetlen. Apanázsán kívül, a melyet Ferencz József király biztosított részére, királyunk kieszközlte azt is, hogy a grófné részére apja Brüsszelből tovább fizette a rendes járadékait.

Budapest, január 12.

Lónyay gróf nemrég a Rivierára ment, hogy ott váltóláza ellen, amely őt rég kínozta, gyógyulást keressen. A grófnő elkísérte férjét.

és utolsó leveleiben is aggodalommal nyilatkozott férje állapotáról.

Boldogtalan házaselet.

Bécs, január 12.

A grófi pár házaseletéről a következő jellemző adatokat közlik a főúri körökből:

A grófnénak fölöttébb nehezebbre esett lemondani előbbeni állásának előnyeiről. Az ellentét mostani és régebbi helyzete között, a midőn trónörökösné volt, nagyon lehangoltta tette.

Mikor Lónyayék Cannes-ben a német császári családot meglátogatták, Lónyay grófnak a kocsi mellett kellett várakozni nejére. Ez nagyon fölingerelte a grófit, aki neje előtt kifakadt, hogy a lakáj szerepére nem vállalkozik.

Mikor a grófné Bécsben a királyi családnál látogatást tett, a gróf csak a Burg kapujáig kísérhette, a nélkül, hogy ő is nejével bemehetett volna.

A szociális nehézségekkel pénzügyi nehézségek is jártak. A trónörökösné sohase tudott bánni a pénzzel és erre grófné korában se szokott rá. Utazásai óriási pénzt nyeltek el. A grófné rokonaitól és különösen leányától gyakran kért kölcsön. A gróf is sok kölcsönt vett fel.

Bécs, január 13.

A gróf az utolsó időben súlyos kedélydepresszió hatása alatt szenvedett. Bécsben a Hotel Imperial-ban laktak. A cselédség előadása szerint külsőleg igen szívélyesen érintkeztek egymással, de azért a formalitások rideg betartásával. Ha a gróf nejével akart beszélni, csak bejelentéssel mehetett hozzá. Külön hálósobájuk volt.

A grófné legutóbb női bajban szenvedett, amelyre a Délen keresett enyhülést.

Budapest, január 12.

Lónyay gróf oly hirtelen tűnt el neje mellől, hogy utitáskáját se vitte magával.

A grófné ma elutazott Mentone-ból Bécsbe, az udvarhoz.

Lónyayék esküvője.

Lónyay Elemér gróf 1900. évi március hó 22-én, a miramarei kastélyban esküdt meg Stefániával, aki tizenegy évi özvegység után lépett e házasságra.

A szertartás gyorsan és egész egyszerűen folyt le. Mi sem mutatta egyéb a nagy aktust, minthogy a kápolna, különösen az oltár fel volt virágozva.

Kevéssel tíz óra után érkezett a kastélyba Lónyay Elemér gróf, a ki háromnegyed tíz órakor hajtatott el a Hotel de Villeből, még pedig egy hátsó ajtón, hogy ne kelljen a kíváncsi tömeg sorfalán keresztül haladnia. A grófnak fekete felöltő és cilinderkalap volt.

Az esküvőre szertartásos komolysággal készült Lónyay. Az előző este meggyónt és ma reggel megáldozott — úgy ment a miramarei kastélyba.

A szertartás a kastély kápolnájában tizenegy órakor kezdődött. Stefánia uszályos szürke selyem ruhát viselt, hajában gyémántos diadém ragyogott. Lónyay gróf szalen öltözképet viselt.

A szertartást Mayer püspök, a bécsi hofburg plébánosa végezte Fischer Colbrie dr. udvari káplán, Vukovics trieszti püspöki titkár és Pacor dr. a contovelloi plébános, a miramarei udvari kápolna adminisztrátorának segédletével. A szertartást rövid mise előzte meg, mely alatt Rotter zeneművész harmoniumon Mendelssohn Meditációját, Beethoven Adagioját és két saját szerzeményét játszotta.

Mayer püspök rövid beszédet intézett a

jegyespárhoz, amelyben különösen kiemelte azt, hogy ezt a frigyét a nagy szerelem létesítette, ami legjobban biztosítja, hogy mindenkor zavartalan boldogság fogja a házasságukat övezni. Ezután rövid imát mondott, az ég áldását kérve az új párra.

A püspök kérdésére, vajjon felesége akar-e lenni Lónyay Elemér grófnak, Stefánia tisztán, érthetően mondotta ki az igent. Szintugy Lónyay is az egész kápolnában hallhatóan erősen mondotta az igen szót. És ebben a pillanatban a lobogóárbcról levonták az udvari pirosfehér zászlót, a mely Lónyay Elemérné immár nem illeti meg.

Az esküvőnél mint tanúk szerepeltek: A menyasszony részéről Choloniewszky-Myszka Ede gróf, a III. osztályú vaskorona rend lovagja, Stefánia főudvarmestere és a vőlegény részéről bátyja, Lónyay Gábor gróf cs. és kir. kamarás.

Az esketési szertartás egészben alig néhány percig tartott. Esküvő után az új Lónyay grófné férje karján a fogadóterembe ment, s ott cercelet tartott, vendégei szerencsekívánságát fogadván. Choloniewsky gróf és Auenthaler tanár megcsókolták Stefánia kezét, Courcourrt grófnétól és két udvarhölgyétől, csókkal, öleléssel bucsuzott az új asszony. Körülbelül egy óra hosszant tartott ez a szertartás. Stefánia mindvégig igen meghatott és izgatott volt.

Félegy órakor reggeli ebéd volt a kastély nagy ebédlőtermében, a melyen valamennyi vendég részt vett.

Az esküvő előtt Stefánia üdvözlő táviratot kapott a királytól.

A belga királyi család részéről egyedül a menyasszony édes anyja: a belga királyné üdvözölte leányát.

A válás első híre.

Érdekes, hogy körülbelül másfél év előtt, 1901. októberében is bejárta a lapokat annak híre, hogy Lónyayék válnak. Ekkor egy szegedi újság révén terjedt el, a mely a következőket írta:

A házaspár közt — és pedig mindkét fél részén — keletkezett válási szándék korántsem egyedül holmi kényes „etikett“-viszályból vette eredetét, hanem bizonyos, az egyik félen minél gyakrabban mutatkozó *patológikus tünetek folytán*, melyek utóbbi időben némelykor *aggasztó mérvet* is öltöttek, amennyiben *örökös családi betegségre utalnak*.

Ami az „etikett“ kérdést illeti, például a hercegnőtől megvont „királyi fenség“ cím dologát s a vele járó más formáságokat: tagadhatatlan, hogy több irányban is feszélyezve érezhette magát ebben a helyzetben a házaspár. Azonban döntő hatással mindezen formáságok és udvari furcsaságok nem lehettek volna a házaspár benső viszonyára nézve, hogyha ezen viszony eredetiségében fenmaradhatott volna.

Kerülvén az udvari levegőt, családi visszavonultságában, könnyű szívvel tullehetne volna magát a szerelmes pár mindama kérdéseken. Csakhogy a főntebb említett örökös bajnak tetsző körülmények elődegenitőleg befolyásolták a kölcsönös érzést is, úgy annyira, hogy kinossá vált az együttélés mindkét félre.

Nincsen ugyan kizárva, hogy még jobbra fordul a betegnek mutatkozó félnek állapota, hogy csupán csak mulandó idegességnek válik be, amit komolyabb természetű betegség jelenéséül tekintettek eddigelé. De ha csakugyan változatlan maradna a jelen állapot, vagy tán tovább is fejlődnek, az elválásnál egyéb nem maradhatna választani való.

Akkor megcáfolták a hírt. Lehet, hogy akkor nem is volt igaz; most, másfél év után bekövetkezett.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Bőregér, operetta. Szoyer Ilonka vendégfelléptével. (Páros bérlet.)

Szerda: Délután: Kendi Margit, színmű. Ifjúsági előadás. Este: Hoffmann meséi, opera. Szoyer Ilonka vendégfelléptével. (Bérletaszünet.)

Bőregér.

— Szoyer Ilonka első vendégjátéka. —

A Bőregér kedves melódikus zenéjét és dalait Szoyer Ilonkával hallottuk ma. Három estére megszökött az Operától, hogy gyönyörű hangjával és páratlanul kedves játékaival nekünk szerezzon élvezetet. A legteljesebb mértékben el is érte ezt. A telt színház egész közönsége majd megetté, hogy Adel szobalányhoz méltó kifejezéssel éljek. Finom és ötletes volt a játéka is, de a hangjával még jobban hódított talán. Méltó párja akadt Zilahy-nében, kinek intelligens játéka és remek hangja szintén mindenkit elragadott, különösen szépen énekelte Petőfinék „Szomoruan szól az ének, temetőbe kit kísérek“ kezdetű dalát. Ugy neki, mint Szoyernek páratlan érdeme, hogy minden szavukat meglehet érteni, oly tiszta kiejtéssel énekelnek.

Bejczy kissé tördeiten énekel, mi szép hangjának kárára van. Sarkadi ötletes bőrtőrő volt, hasonlóan jól játszott B. Szabó (Eisenstein) Ternyei (Falke) és a többiek. V. J.

* Komédiások. A színlapon vigjátéknak jelzett Komédiások, mely ezuttal először került színre Aradon, inkább színműnek, mint vigjátéknak mondható. A darab első felvonása kissé nehezen indult, de a többiek annál gazdagabban a szebbnél szebb, hatásosnál-hatásosabb jelenetekben. Hálás szerepe volt a darabban Zörök Irmának. Ujra a finom és igaz művésznőt láttuk benne, ki telve van érzéssel, szívvel. — Egy jelenete után hűszer hívták zajos tapsokkal lámpák elé. Nagyon természetes és egyszerű volt Follinuszné, valamint igen szimpatikus Csiky. Az éleselméjű stréber alakját és hangját kitűnően eltalálta Mariházy, kinek az ilyen finom modorokban ravaszsgal párosult szerepek legjobban megfelelnek. Igazán ügyes és természetes volt amellet, hogy igen jól tudta szerepét. Kedves volt Zilahy és Ternyei. A többi szereplők megfeleltek. V. J.

* Szoyer Ilona vendégszereplése. Holnap, kedden megismétlik a Bőregér operett előadását, mely halhatatlan emléket biztosított zene költőjének. A mai előadás zajos sikere a páros bérletű közönségnek is magas és kiváló műélvezetet fog szerezni.

* Hoffman meséi. Szerdán este ismét operaelőadás lesz, melynek jelentőségét Szoyer Ilona szereplése erősíti. A magyar királyi opera eme legfiatalabb művésznőjének ebben az operában különösen sok alkalma nyílik remek koloratúrájának, ezüst csengésű hangjának érvényesítésére.

* Ifjúsági előadás. Szerdán délután Bartók Lajos emlékezetére színre kerül az elhunyt költőnek Kendi Margit című drámája. Előadás előtt Kara Győző gimnáziumi tanár tart ismertető felolvasást. Az előadásra a kedvezményes jegyek szerdán reggeltől fogva a titkári irodában válthatók.

* Ajulás a színpadon. A zombori színházban tegnap este Nap és Holdat adtak. A második felvonás közepén Manola személyesítője, Csongory Mariska, éneke közben összeesett és oly beteg lett, hogy a függőnt le kellett eresztetni és az előadás folytatása elmaradt. Csongory Mariska már előzőleg is beteg volt és ez volt első föllépése betegeskedése után. Az eset annyira hatott a közönségre, hogy az egyik páholyban egy uri asszony szintén elájult.

Gyilkosság Gájban.

(A klarinétos bosszúja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 12.

Egy husz éves gáji molnár-legény vasárnap este, — ahogyan maga mondja — véletlenül megölte vetélylártsát: egy magával egykoru gáji magyar legényt. A gyilkos Juhász István s tettének elkövetése után maga jelentkezett a rendőrségnél, ahol bő részletességgel mesélte el a gyilkosság előzményeit és lefoiyását a következők szerint:

Beismerte Juhász István, hogy bosszúból megölte vasárnap este Papp József Neumann-gyári munkást, akivel egy év óta haragban van. Akkor történt, hogy Meszes Sándor gáji házában lakodalmat tartottak, amelyen részt vett Juhász István is, mint zenész és Papp József is, mint vőfély. A zeneértő gáji legényeknek ugyanis egy fuvóhangszerekkel játszó zenekaruk van, amelyben Juhász a klarinétot fujta. A lakodalmon természetesen tánc is volt, melyhez a Juhászék zenekara fujta a talpalávalót. Ejjél felé Juhász Istvánnak kedve kerekedett, otthagya a rezes bandát s hozzáfogott a esárdasához.

Papp József, akit Juhász tegnap meggyilkolt, nem jó szemmel nézte a klarinétos molnár vállalkozását, letétette vele a ténconójét s kézenfogva vezette vissza a zenekarhoz avval, hogy őt nem táncolni hívták ide, hanem fizetik azért, hogy muzsikáljon. Ez a megszegyentés nem ment ki Juhász fejéből egy év alatt. Ezóta a két legény folytonos ellenségeskedésben él egymással, sőt ezt a viszonyukat még elkeseredettebbé tette egy szép gáji leányzó: Neskovics Katalin, akibe mind a két ellenségeskedő legény belészeretett.

Tegnap délután a gáji legények az ottani Czako-féle korcsmában gyülekeztek össze. Megjelent ott Papp József is, Juhász István is, de egész délután szót sem váltottak egymással, békében megfértek egy csárdában, jöllehet ott volt szerelmük közös tárgya: a Katica is.

Este 7 óra tájban eloszlott a korcsmabeli társaság, a legények és lányok hazafelé tartottak. Papp és Juhász egy uton haladtak, elől Papp, utána mintegy kétszáz lépésnyi távolságban Juhász s mindkettőt követte Neskovics Katica, aki az őszekoccanás elkerülése végett egyik legényhez sem csatlakozott.

A temető utcában Papp József egy ház előtt a járdán megállott, bizonyára avval a szándékkal, hogy bevárja a leányt. Juhász azonban, mint maga mondja, azt hitte, hogy Papp megakarja őt támadni, azért állt meg várakozólag. Ebben a tudatban készülödni kezdett Juhász a védekezésre s mikor Paptól még mintegy ötven-hatvan lépésnyire volt, kinyitotta zsebében a bicskáját, hogy a támadás készen találja.

Mig Juhász a várakozó Papp elé ért, egészen beleéltte magát abba a tudatba, hogy őt most megtámadják; abban a pillanatban azután, hogy ellensége elé ért, szinte önkéntelenül kikapta zsebéből bicskáját s hogy Pappot a támadásban megelőzze, a késsel kétszer fejébe szurt. Papp szótlanul összeesett s eszméletét vesztve vért-patakzó fővel terült el a járdán.

Ekkorára odaért a lány is s ez felakarta venni a Papp kalapját, mely az utmenti árokba esett; Juhász azonban gorombán rászólt a Katicára, hogy a kalaphoz hozzá ne nyuljon. A megrémült leány sietve távozott a verekedés színhelyéről s egyenesen hazament.

A megsebesített embert elalélt állapotban vitték haza a lakására, egy pillanatra sem tért többé magához s reggelre meghalt anélkül, hogy

kihallgatni lehetett volna. Juhász értesülvén arról, hogy áldozata meghalt, ma reggel személyesen jelentkezett a gáji rendőrségnél, mely őt azonnal letartóztatta s kihallgatás után átkísértette az aradi rendőrséghez.

A gyilkosság részleteit maga Juhász mesélte így el. Tudósítónk a bűnügyi osztály szobájában találkozott a gyerek-arcu molnárlegény-nyel, aki ma még alig van tudatában súlyos bűnének. Arra a kérdésre, hogy bánja e most már a tettét, így felelt a gyilkos:

— Most már bánom, mert nem akartam hogy meghaljon. En csak azért szurtam meg, nehogy ő támadjon meg előbb engem.

A legfőbb védekezése a gyilkosnak az, hogy nem volt józan tettének elkövetésekor. Négy korona pénze volt, mikor a korcsmába ment s azt 56 fillér híján mind elitta.

Brück Gyula dr. gáji kerületi orvos ma megvizsgálta a halottat s annak fején két sérülést talált: egy 8 centiméter hosszú, 3 cm. széles s a koponya-csontig hatoló ütésből származó sebet, s a fej baloldalán egy 15 cm. hosszú, 5 cm. széles metszett sebet, amely szurásból ered. A halál közvetlen oka: agyroncsolás.

A gyilkost Greén Nándor alkapitány ma délután átkísértette az aradi törvényszék vizsgálóbíróóságához.

Az aradi ügyvédek panaszai.

(Értekezlet a kamarában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 12.

Az aradi ügyvédi kamara vasárnap értekezletet tartott, melyet abból az alkalomból hívtott össze az elnökség, hogy a közelgő évi közgyűlést előkészítse, illetve az évi jelentés megzerkesztésénél az ügyvédek kívánságait, megjegyzéseit figyelembe vegye.

Az ülésen Mülek Lajos dr. elnököt, mig az előadó Steinitzer Félix dr. kamarai titkár volt.

Az előadó bosszu előterjesztést tett a napirenden levő polgári törvénykezési eljárásra vonatkozólag, mely jelenleg az igazságügyi bizottság előtt van. Részletesen szólott mindazon sérelmekről, melyek a törvény életbeléptetésével úgy a jogkereső közönséget, mint az ügyvédi kart érintik. Kiemelte a 31. és 34. szakaszt, mely a kereskedő világ és a hitelt igénylő közönség számára veszedelmet jelent.

Keserű hang nyilatkozott meg az igazságügyi miniszternek az ügyvédekkel szemben tanúsított mostoha bánásmódja, valamint a kir. kuria eljárása ellen.

Mindeme panaszokat a jelenlévők magukévá tették, s így ezek az évi közgyűlésen napirendre kerülnek.

A tegnapi értekezletnek az említettekön kívül főképen a helyi mizériák megvitatása lett volna tárgya. Erre azonban már nem jutott idő, miután a polgári törvénykezési eljárásra vonatkozó hatalmas előterjesztés letárgyalása kitöltötte az egész értekezletet.

Az orvoslásra szoruló helyi ügyek között szerepel a felelbeszési sommás perekben nyolckilenc hónapi határidő szabása, valamint a bűnügyi tárgyalások rendkívül késedelmes kitűzése. Mindezekért szükségesnek mutatkozik, hogy még egy bírói állás szerveztessék az aradi törvényszéknél. A bűnügyi felelbeszési tanács ellen is sok panasszal van az ügyvédi kar. A telekkönyvi sugirászkodás fellendülése is a sérelmek számát szaporítja, valamint az az eljárás, hogy több kereskedő egyesülve ágenseket tart, kik azon címen, hogy az illető kereskedők s-gédei, a tárgyaláson mint megbízottak szerepelnek. A letelezés zaklatásainak meg-

szüntetése, s még több mizéria szerepel az ügyvédek panasz-listáján.

Mindezek ügyében, a közgyűlés előtt újabb értekezletet hív össze a kamara elnöksége.

A vasárnapi ülésen jelen voltak Mülek Lajos dr. elnöklete alatt: Avarfy Ferenc, Heitz Nándor dr., Nagy Sándor dr., Nemess Zsigmond dr., Páris Lajos, Pop C. István, Radó Károly dr., Steinitzer Félix dr., Steinitzer Pál dr., Velcsov Géza dr.

A genfi idyll vége.

(A trónörökösne visszatér.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 12.

A szász trónörökösne — mint egy salzburgi távirat jelenti, — beleegyezett abba, hogy Gironról elválasszák. A trónörökös affér ilyenformán nyugodt befejezést nyer. Lujza főhercegnő hangulata az utolsó napokban teljesen megváltozott, szeretné — mondja a távirat — ha mindaz, ami vele történt, csak álom lenne.

A toscánai udvar közbenjárására. Schwarte rendőrtisztet, aki a genfi szállóban detektív-szolgálatokat végzett, már visszahívták Drezdába.

Ha az affért sikerül békésen elintézni, ugy ez a mi királyunknak az érdeme. Az ő kívánsága az is, hogy a trónörökösne válás után valamelyik csehországi kolostorba vonuljon vissza.

Az eredmények ilyen alakulása a tegnapi hírekből már előrelátható volt. Már tegnap megjött Londonon keresztül az a feltűnést keltő hír, hogy Giron és Lujza szász trónörökösne beleegyeztek a válásba. Giron családja megerősíti ezt a hirt. Lujza trónörökösne már hajlandó visszatérni a férjéhez és már tárgyal is a szász udvar kiküldöttjeivel a fölött, hogy mikép történjék meg a kibékülés.

Drezdából írják, hogy a trónörökösne szökésének tulajdonképeni impulzusa nem az a Gironról származó levél volt, amelyet a főudvarmesternő elfogott, hanem az a körülmény, hogy a főudvarmesternő egy igen bizalmas tété-á-tété-n kapta rajta a szerelmes párt. Mikor azután Giron eltávozott, a trónörökösne attól félt, hogy büntetésképen az örültek házába, vagy a kolostorba fogják zárni. Ettől való félelmében határozta el magát a végzetes lépésre.

Lujza trónörökösne nemcsak kitűnően zongorázik, hanem önállóan komponál is. Első zongoramestere Pittrich György volt, aki most a frankfurti opera karmestere. Az utóda Gunbel Adolf, az elegáns drezdai zenész lett, aki ellen néhány év előtt egy dalcsarnoki énekesnő vitriolmérényletet akart elkövetni. A hercegnő szerzeményei közül tulságosan is aktuális most az a dala, a melyet Karl Stieler: „A szökés” című versére irt. A vers hevenyészett fordításban a következő:

Szökés.

És száll hajónk a habok tükre.
A szemed nézem sápadt ember;
Távol ködben sirályok szállnak,
Oly szörnyen szomorú a tenger!

Együtt szöktünk, s bár utunkon
Bosszu kísér csak és harag.
Szülők, rokonok átka közt is:
A szerelmünk hófehér marad.

SPORT.

+ Kinos incidens a miniszteri vadászatokom című vasárnapi cikkünkre, illetékes helyről azt az értesítést kaptuk, hogy az erdőszlakba bekísért ujaradi vadászok tulajdonképen kihágást követtek el s e miatt léptek fel ellenük a vadásztársulat tagjai. Igaz, hogy az ujaradiak saját bérleti földjükről lőttek, de onnét a kincstári területre lőttek át s ott terítettek le három sutát, a melyeket egyébként is január 1-én tul lóni törvényileg tilos.

Makó város közgyűlése.

(Börcsök interpellációjáról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Makó, január 12.

Makó város képviselőtestülete az új évben ma tartotta meg első rendes közgyűlését. A gyűlésre nem sok tárgy volt kitűzve, attól tizenegy órára véget érhetett volna, de Börcsök Gergely jó csomó interpellációval vonult fel s így egy óra is elmúlt délután, mire készen lettek a tárgysorozattal.

A közgyűlést Farkas József, polgármester 9 órakor nyitotta meg s mindjárt felállott Börcsök Gergely, belekezdve az interpellációkba.

Azt kérde először a polgármestertől, hogy mi történt, az 1898. év végén kimutatott 6000 korona körüli fogyasztási adóhátralékkal.

A polgármester azon válaszát, hogy a hátralékok egyrésze befolyt, tudomásul vették.

Azután egyszerre három kérdést tesz fel Börcsök. A gazdasági szaktanácsosnak miért nem adták át október 1-én a téglagyár vezetését; — hogy mert az új vasutat építő vállalat, a város téglagyár-telepén gödröt ásní; — és mi az oka annak, hogy a múlt május óta öt, t. i. Börcsököt, a felügyelő-bizottság ülésére nem hívták meg.

A polgármester válaszait a közgyűlés tudomásul vette, csak a vasutépítők munkáját tüzték ki tárgyalásra.

Végül még a mostani fogyasztási hátralékok ügyében interpellált Börcsök. A polgármester erre kijelentette, hogy azokat a követeléseket, amik az ügyvezető hanyagsága miatt lettek veszendők, az ügyvezető jutalékából fogja levonni.

Ezt a választ is tudomásul vették, ugy színtén a felsőbb hatóságok határozatait, amelyek a képviselőt intézkedéseit hagyják jóvá.

Poór Endre, az építészeti szakosztály ügybuzgó elnöke lekötözte az állásáról. A képviselőt köszönetet mondott eddigi munkásságáért s helyébe Kékényessy Gézárt választotta meg.

A honvédváros részi csatornázásra 3100 koronát szavaztak meg s hosszas vita után az új vasut részvényeinek árban 100.000 koronát a város tőkepénzéből utalványoztak ki, ellenében annak az indítványnak, amely kölcsön útján javasolta a 100.000 korona beszerzését.

Utcaszabályozás céljából a tanács egy csomó utcadarabot vett és eladott. Névszerinti szavazással ezeket is helybenhagyták.

Jelentősebb tárgya aztán nem is volt a gyűlésnek. Utoljára a vágóhid-városrészi lakosoknak szavazták meg egy új ártézi kut felállítását s ezzel a közgyűlés véget ért.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 17. Lutheránus bál (Fehér Kereszt). — Arad-gaji önkéntes tűzoltókar táncestélye (Gaji iskola). — A pankotai önkéntes tűzoltókar táncvigalma (Fehér Kereszt).
Január 24. Az aradi kőműves segéd munkások önkéntes szakgyűlésének műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Kass-vendéglő).
Február 1. Tanító bál (Polgári fiúiskola).
Február 2. Az aradi borbély és fodrász ifjúság táncvigalma (Kass vendéglő).
Február 8. A Lloyd-társulat estélye este 9 órakor (Lloyd helyiség).

(=) A lutheránus-bál rendező bizottságának tagjai felkérik, hogy kedden, i. hó 13-án délután 6 órakor a Millennium-sörcearnokban tartandó ülésen minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

(=) Az újszentannai társas-kör e hó 10-én a Zimmermann-vendéglő helyiségében zártkörű álarcos bálát rendezett, mely minden tekintetben jól sikerült. A zenét Gyurkovics András aradi cigánybandája szolgálta. A jelen volt hölgyek a következők.

Asszonyok: Adelmann Karolyné, Alfandry Jakabné, Adelmann Andrásné, Abfalter Józsefné, Ackermann Karolyné, Bérci Lajosné, özv. Bleizefer Józsefné, Bu tinger Jánosné, Demkó Karolyné, Demkó Istvánné, Eberhardt Józsefné, Eberlein Józsefné, özv. Eich Karolyné, Eich Nándorné, Franck Viktorné, Legif. Gantner Jánosné, Gantner Karolyné, Gantner Jánosné, Gantner Vilmosné, özv. Gerdanovits Györgyné, Gruber Györgyné, Henigesz Jánosné, Henigesz Józsefné, Heimann Jánosné, Ilmann Istvánné, (Világos), Junkert Lajosné, Kreitler Ferencné, Kreitler Józsefné, Kálló Béláné, özv. Király Ferencné, Mahler N. né (Pankota) Mandl Antalné, Martics Antalné, Martics Adolfné, Mecger Fülöpné, Niedermayer Józsefné, (Elek), Niedermayer Ferencné, (Elek) Oster Jánosné, özv. Pasztercsák Jánosné, Rauchbauer Nándorné, Dr. Sugar Rezsóné, Scherer Viktorné, Scherer Karolyné, Scherer K. M. né, Schwarz Márkusné, Schmidt Jánosné, Scherer Antalné, Stieger Ferencné, Stern Adolfné, Szabó Istvánné (Pankota), Székely Józsefné (Kisjenő), Tomori Mihályné (Elek), Varjassy Jánosné, Vége Béláné, idsb. Werner Adolfné, ifj. Werner Adolfné, Zászló Mózesné, Zimmermann Adámné, Zimmermann Ferencné, Zimmermann Karolyné, Zucker Ferencné (Gurahonc).

Leányok: Adelmann Olga, Adelmann Róza, Berczi Etelka Arad, Böhm Rezsín, Demkó Róza, Eich Kata, Grosz Zsófia N. Halmagy, Gantner Teréz, Henigesz Vali, Hacker Eszti, Ilmann Irma Világos, Junkert Katica és Liza, Kreitler Mili, Kummer Lujza, Kramer Paula, Landár Klémi Arad, Landár Vanda, Martics Fanni és Lujza, Martics Vilma és Róza, Niedermayer Boriska Elek, Niedermayer Ilonka Elek, Pasztercsák Ilonka, Scherer Paula, Schwarz Rózsika és Malvin, Stauber Kata Világos, Stieger Mariska, Szabó Aranka, Varjassy Aranka, Vajda Giza és Sára, Zimmermann Jolán, Zimmermann Róza, Zimmermann Anna.

(=) **Jelméz-bál Lippán.** A lippai vöröskereszt-flókegyház jelméz-bálja, a várakozásokhoz képest, a lippai és a vidéki intelligencia részvéte mellett, fényesen folyt le. Első mulatsága lévén az idei farsangnak, a közönség, a jelmézek iránti érdeklődés mellett, friss hangulattal gyűlt e mulatságra. A siker javarésze azonban, az egyet érdemes elnökének, Benne Gáborné fáradozásának roható fel. Kiválóbb kosztümmel jelentek meg:

Asszonyok: Benne Gáborné, Schweigerné, Jörg Endréné, ifj. Szerb Józsefné, Wingeron Józsefné, Liptai Kálmánné és Tisch Lajosné.

Leányok: Vannay Janka, Baróthy Vilma és Elza, Steiner Elza és Illa, Keller Aranka, Másznyik Aranka, Szerb Lola, Földes Elza, Kovács Ilona, Brindus Flóra, Weisz Szilárd, Glatz Ettus, Folcz Sárika és K. Nagy nővérek.

Motoros vasut Pécskán.

(Automobil-közlekedés Pécska-Nagylak között)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 12.

Az aradmegyei Pécska községben nagyszabású tervet vetettek föl: mozgalom indult meg arra, hogy Pécskát Szemlak és Sajtény községeken keresztül motoros közlekedéssel kössék össze a csanádmegyei Nagylak községgel. Tegnap értekezletet tartottak ebben a tárgyban Vásárhelyi László országgyűlési képviselő és Sármezey Endre arad-csanádi vasuti főmérnök részvételével s már a tegnapi napon harminc aláíró jelentkeztet részvény-jegyzésre. Tudósítónk jelentése szerint nemcsak Pécskán, hanem az egész környéken általános érdeklődéssel viselkednek a terv irányában, s bizony nem kevéssé furcsa eset lenne, ha Pécska utcáin előbb száguldozna az automobil, mint itt Aradon.

A pécskai meghívására asárnap reggel kiutazott oda Vásárhelyi László, a pécskai kerület országgyűlési képviselője és Sármezey Endre főmérnök, hogy részt vegyenek a Magyar-Pécska községében megtartott értekezleten. Megérett mozgalom indult meg ugyanis arra, hogy Pécska állomásról kiindulva Ó- és Magyar-Pécska községeken keresztül, a postahivatal utcáján elfordulva a szemlaku-utig, onnan az országuton haladva a közalapítványi földeken keresztül Szemlakra, illetve Sajtényba, végálla-

mással Nagylak községben, keskenyvágyú mo-toros közlekedést létesítsenek.

Az összes építkezés körülbelül hatszáznyolcvanezer koronába kerülne s ehhez Arad-és Csanádvármegye közönsége, a postakincstár járulnának jelentékenyebb összeggel — állítólag egyenkint 100.000 koronával, továbbá a két Pécska, Szemlak, Sajtény és Nagylak érdekelte községek.

Az értekezlet határozatilag kimondta, hogy a vasut létesítését kívánatosnak tartja s rögtön aláírási íveket is boesátottak ki, melyre a gyűlés folyama alatt harminc darab 200 koronás részvényt jegyeztek.

A nagyszámú érdeklődők közül, akik az értekezleten részt vettek, Eliás Simon kérdezte meg Vásárhelyi Lászlót arról, hogy az érdekeltek mekkora összeggel járulnának a vasut-létesítés költségeihez. A tervezők úgy számítanak, hogy a postakincstár, Arad és Csanádmegye, Magyar és Ó Pécska, továbbá Szemlak, Sajtény és Nagylak községek, valamint a közalapítvány egyenkint legalább ötvenezer korona hozzájárulást adnának, a többi hiányzó pénzt pedig részvények kibocsátásával gyűjtenék egybe.

Dózsa Dezső nem pártolja a vasut-építés eszméjét, szerinte a vashid felépítése kívánatosabb és sürgősebb volna. Az értekezlet azonban általános véleménynyel állást foglalt a vasut mellett s kimondták, hogy az alakuló gyűlést már februárban megtartják.

A helyi piac érdekében.

(Az aradvidéki iparegyesület alakulása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 13.

Az Aradvidéki Iparegyesület végrehajtó bizottsága vasárnap délelőtt népes és érdekes ülést tartott a kereskedelmi kamara termében Reinhart Gyula ügyvivő alelnök elnöke alatt. Az ülés tárgyát az eddigi működés és tapasztalások alapul vétele mellett annak megvitatása képezte, hogy az egyesület, mely iparpártoló és iparfejlesztő céllal létesült, a folyó évben milyen irányban érvényesítse működését.

Sokan vettek részt a vitában és minde-nekelőtt egyértelműleg megállapították, hogy az egyesületre határozottan szükség van, mert Aradon és Aradmegyében a hazafias társadalomnak a helyi és a bazai ipari termelés előmozdítására irányuló tömörülése olyan közgazdasági és talán még inkább nemzeti feladat is, a melynek megvalósítása körüli buzgólkodásból ki kell vennie részét ezen társadalom minden tagjának.

A végrehajtó bizottság egyértelműleg adott kifejezést annak a meggyőződésének, hogy a város és a megye anyagi jólétéért érdeklődő fogyasztó közönség nemcsak az iparnak és a kereskedelemnek, de az általános közérdeknek tesz szolgálatot, midén csekély évi négy korona (a vidéki tagok pedig évi két korona) tagdíj mellett az egyesületet minél szélesebb körű működés kifejtésére teszi képessé.

Az év munkaprogramjának legfontosabb pontjaként abban állapodott meg a végrehajtó bizottság, hogy tüzetesen kifogja puhatólni, mik az itteni közönség szükségletei gyártmányokban és ipari készítményekben, megfogja állapítani, ezen szükségletek mely cikkei, mily mennyiségben hozatnak az itteni piacra a külföldről és Ausztriából, mely cikkek állíthatók ezekből itthon is elő, ugyanolyan árban és minőségben, tehát mi az, a miért egyáltalán nem kell idegenbe engedni a pénzt. Az ekkép egybegyűjtendő adatokat az egyesület a legszélesebb körben hozza majd nyilvánosságra.

Ez eljárást követni fogja egy ipari minta-

tár létesítése, de ezen kívül foglalkozni fog az egyesület a közműhely, a tanonc-otthon stb. kérdéseivel, létesíteni szándékszik egy iparművészeti kiállítást és törekedni fog a háziipar készítményeit forgalomképesekké tenni. A végrehajtó bizottság minden két hétben (minden második vasárnap délelőtt tizenegy órakor a kamarai teremben ülést fog tartani, melyen az egyesület minden tagja részt vehet és eszméit, javaslatait előterjeszheti, azonkívül kimondatott az is, hogy az egyesület tagjait az elnökség mindanyiszor értekezletre hívja össze, valahányszor olyan kérdés merül fel, a mely az ipari és kereskedelmi életet érdekli vagy érinti.

Az első sajtópör az aradi törvényszéknél.

(Egy tanár az aradi román újság ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 12.

Tudvalevő, hogy az új perrendtartás szerint azok a sajtópörök, a melyekben magánbeszédet érintő hírlapi cikket inkrimináltak, nem az esküdtbíróóságok, hanem a kir. törvényszékek illetékessége alá tartoznak. Az új rend életbelépte óta az aradi kir. törvényszék büntető-tanácsa holnap fogja az első sajtópört tárgyalni s abban ítéletet hozni.

A panaszos *Triteanu* Lázár, ez idő szerint nagyszabeni román papnevelői tanár. A mikor az inkriminált cikk megjelent, *Triteanu* a *Mosonyi*-család nevelője volt. Az aradi *Tribuna Poporului* ez időben azt írta *Triteanuról*, hogy egy nőt becsületétől és tisztességétől megfosztott.

Triteanu sajtópört indított az említett lap ellen, a mely a cikk szerzőjéül *Dop* Miksa beütődöt nevezte. *Dop* a vizsgálóbíró előtt eleinte nem ismerte be a szerzőséget, de utóbb elvállalta a felelősséget.

Az aradi kir. törvényszék holnap délelőttre tűzte ki az érdekes sajtópör tárgyalását. *Triteanu* jogi képviselője *Rozvány* István dr. ügyvéd. A nő, a kirói az inkriminált cikkben szó volt, hír szerint nem fog megjelenni, hanem nyilatkozatot küldött a panaszos jogi képviselőjéhez. A nyilatkozatot, mint tanu, két vizaknai román lelkész írta alá.

A sajtópört az aradi románok köreiben nagy érdeklődéssel várják, mert *Triteanu* ezen ügye kapcsolatban van a legutóbbi aradi püspökválasztást megelőző küzdelmekkel. Nevezetesen ez még azért is, mert *Triteanun*, a ki mint papnevelői tanár, egyházi címre is pályázik, mindaddig nem szentelhetik fel pappá, a míg a sajtópörben elégtételt nem kap.

HIREK.

— A király gyöngéledik. Bécsből táviratozzák: Udvari körökben aggasztó hírek keringenek a király egészségi állapotáról. Ő Felseje az utolsó betegsége óta folyton gyöngéledik és attól tartanak, hogy februári utazását Budapestre sem fogja megtehetni.

Egy újabb bécsi távirat jelenti: A király ma jogadta a bécsi iparosbál rendezőinek küldöttségét, amely őt a báira meghívta. A király kijelentette, hogy bár az iparosbálon minden évben megjelent, az idén, nagy sajnálatára, megrongált egészségére való tekintettel, nem jelenhetik meg, hanem a trónörökösöt bizza meg képviselőjével.

— A polgármester beteg. *Institoris* Kálmán polgármester szombaton óta ágyban fekvő beteg.

Gyöngéledése, bár nem komolyabb természetű, mégis ágyhoz köti őt. *Mig* *Institoris* Kálmán polgármester hivatalától távol van, a közgazgatási ügyeket *Varjassy* Lajos helyettes polgármester vezeti.

— Előléptetett igazgató. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Boros* Vida aradi állami főreáliskolai igazgató, a helyi társadalom e népszerű és közbecsülésben álló tagját ismét előléptetésben részesítette, a mennyiben a hetedik fizetési osztály első fokozatába léptette elő. Rövid másfél év alatt ez már a harmadik fizetési előléptetés a melyben *Boros* Vida igazgató részesül.

— A püspökválasztás napja. Az aradi görög keleti román szentszék ma délelőtt, *Papp* I. János protoszincellus elnöklésével ülést tartott, a melyen a püspökválasztó egyházmegyei zsinat napjaul, a mint jeleztük, február 12-ét (az ő naptár szerint január 30-át) tűzték ki. Miután ez a határozat az érsek-metropolitával történt előzetes tárgyalások alapján történt, s ahhoz a nagyváradi szentszék is hozzájárult, ez a nap a püspökválasztás végleges terminusának tekinthető. — *Nagyváradról* táviratozza tudósítónk, hogy az ottani görög keleti szentszék mai ülésében, az aradi szentszékkel történt előleges megállapodás szerint, hasonlóképen február 12-ét jelölte meg püspökválasztás napjaul.

— A motorkocsi kitérője. A városháza előtti téren munkába fogtak az arad-csanádi vasutak munkásai s megkezdtek annak a vasúti kitérőnek építését, amelyre a motorkocsi közlekedése következtében van szükség. A csanádi vasut automobilja tudvalevőleg a főtér keleti oldalán lerakott síneken fog közlekedni s a kitérőre azért van szükség, hogy a vasúti tehernyelvek, amelyek a sóhivatalba szállítják a kősót, ne állják útját a motorkocsinak.

— Az új görög katolikus templom felépítése következtében a város tudvalevőleg szerződési viszonyba lép a lugosi görög-katolikus egyházmegyével a kegyuri kötelezettségek gyakorlásának szabályozása céljából. Az erre vonatkozó szerződést a lugosi püspökség megküldte a városnak, miután azonban ez nem felelt meg mindenben a már meghozott közgyűlési határozat feltételeinek, a jogügyi bizottság átdolgoztatta a szerződést egy albizottsággal, amely ma terjesztette be munkáját a jogügyi bizottság plénuma elé. Az átdolgozott szerződés szövegét most már elfogadta a jogi bizottság, melynek ülésén *Varjassy* Lajos polgármester-helyettes elnöklése alatt résztvettek: *Avarfy* Ferenc, *Fényes* Kálmán, dr. *Kell* Lipót, dr. *Mandl* Vilmos, dr. *Müle* Lajos, *Reicher* Károly, dr. *Rosenberg* Miksa, dr. *Steinhardt* Mór, dr. *Szalai* Arnold, dr. *Tolnai* János, dr. *Vajda* István és *Vizer* Péter.

— Ingyen-kenyér. Gyűjtésünket ma egy derék kis fiu gyűjtése gyarapítja: *Grünberger* Oszkár II. elemi iskolai tanuló 3 kor. hetven fillért küldött be hozzánk, mint szorgos gyűjtésének eredményét. Az *Aradi Közlöny* gyűjtésének összege ezzel 2724 korona 78 fillérré emelkedett.

(*Grünberger* Oszkár gyűjtőívén adakoztak: *Grünberger* Oszkár 40 fillér, *Löwenstein*né, *Löwenstein* Gyula, K. K., *Elos*, *Lóczy* Jolánka, D. M., *Fejér* Gyula, *Baumgarten* Józsika 20—20 fillér, *Nénike*, *Sonn* Irma, M. M. 40 fillér, *Osztés* Gyula, *Csoka* Béluska, *Hájem* Baff, *Fritz* Gusztáv, *Petrin* Anna 10—10 fillér. Összesen 8 kor. 70 fillér.)

Glück Károly írén adakoztak: *Zitabli* Gyula színigazgató az ingyen-kenyér javára rendezett előadás jövedelméből 46 kor. 82 fillért, *Mayer* Dániel 10 kor., *Berger* Manó 5 kor., *Maresch* Gyula ivén: ifj. *Nachtshel* Ödönné 10 kor., *N. N.* 10 kor., özv. *Patócz* Lászlóné 10 kor.,

Maresch Gyula 5 korona, *Szilveszter* János 6 korona.

— A városi hivatalok vizsgálata. A törvényhatóság számonkérő széké ma fejezte be a városi hivatalok vizsgálatát. A számonkérő-szék ülésén, mely a hivataloknak utolsó negyedévi működését vizsgálja felül, *Urbán* Iván főispán elnöklése alatt jelen voltak: *Varjassy* helyettes-polgármester, *Péterffy* Antal, *Steinhardt* Mór és *Kádas* Kálmán főjegyző.

— Ülés az ipartestületben. A folyó évben első ülést tartotta az aradi ipartestület előjárósága *Berán* Antal elnöklése alatt. Mint iparhatósági biztos *Zubor* Andor fogalmazó volt jelen. Folyó ügyek, s több tanoncszabadítás után, a kontár kőművesek elleni védekezés került napirendre. Elhatározták, hogy a kőművesek a célra a maguk kebelében szervezkednek. Az előjáróság elhatározta, hogy a városi tanácsot a kereskedelemügyi miniszter megkeresésére kéri azon célból, hogy az építési vállalkozók a jövőben a képesített iparosok közé soroztassanak.

— Az aradi Ögyvédi kamara *Márki* Imre ügyvédjelöltet *Márki* János dr. gyulai kir. közjegyzőnél és *Dérczi* József ügyvédjelöltet a szarvasi kir. járásbírósnál folytatott joggyakorlattal, az ügyvédjelöltek lajstromába folytatólag felvette.

— A református egyház közgyűlése. Az aradi református egyház január hó 18-án, vasárnap délelőtt tíz órakor tartja meg az évi közgyűlését a városháza kistermében; ennek főbb pontjait tegnap állította össze az egyháztanács. Jelentést tesznek a lelkész és godnok; megálapítják az évi költségvetést; néhány választást eszközölnek s határozni fognak esetleges indítványok felett.

— Halálozás. *Battonya* közéletének egyik leg-tiszteltebb alakja hunyt el *Mátéffy* Lajos ügyvéd, nyugalmazott szolgabíró személyében. A 85 éves öreg ur halálát nagy számú rokonság gyászolja.

Két aradi középiskolának: a gimnáziumnak és főreáliskolának van egyszerre gyásza; két diákot temettek ma el hozzátartozók és tanulótársaik nagy részvéte mellett: *Gulácsy* Kálmán VI. gimnáziumi osztálybeli tanuló és *Purman* Bélát, a reáliskola IV. osztályának tanuló-ját. A két osztály tanuló tanárai vezetésével alatt testületileg jelentek meg a temetésen s elhunyt osztálytársaik koporsójára koszorút helyeztek.

— Sorsbuzás. A város katonaiügyi hivatalában ma ejtették meg a márciusi sorsbuzást. Onkéntes besorozás alá 27 hadköteles jelentkezett, ma 322 számára húztak sorsot s így a márciusi sorsbuzáson összesen 349 első korosztálybeli hadköteles kerül sor alá.

— Az új iparhatósági megbizottak. Az aradi iparhatóság mellett működő iparhatósági megbizottak választását vasárnap fejezték be. A kereskedők közül megválasztották rendes tagokul: *Brunner* Béla, *Bartos* Ede, *Lévay* Adolf, *Leopold* Adolf, *Reiner* Sándor, *Mattuschek* János, *Schwartzberger* Manó, *Herbststein* Mór kereskedőket; póttagok: *Rohstein* Mór, ifjú *Löwy* Armin. Az iparosok részéről rendes tagok: *Zombori* Béla, *Szeelinger* M. Andor, *Barthel* Ernő, *Schwartz* Ignácz, *Reppmann* Gyula, *Zsib* János, *Ravasz* Imre, *Hersch* Herman, *Dick* Samu, *Hirschfeld* Márkus. Póttagok: *Eckert* Fülöp és *Barbu* Péter. Az aradi iparhatósági megbizottak szombaton tartották elnökválasztó ülésüket. Elnöknek egyhangyulag *Assael* József ékszereszt választották meg.

— Halálos ugrás a negyedik emeletről. Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy ott ma egy negyven év körüli ismeretlen ember betörést követett el *Löw* magánzó negyedik emeleti lakásába. A betörő kifosztotta a lakást, s azután átöltözködött a távollevő *Löw* elegáns ruhájába. Menekülése előtt azonban észrevették a betörést, s a tettes, nehogy megcsipjék, az ablakhoz rohant, a lopott holmit kidobta az utcára s maga is *lugrott* a negyedik emeletről a földszintre, ahol szörnyen halt.

— Az ujaradi gyermek zenekar utja. *Steiner* Lambert karmester negyvennégy tagból álló gyermekzenekarával ma vet búcsút Ujaradtól. Megható volt látni az rendkívül díszes egyen-

hába öltözött fiukat, amint sirva bucsuztak hozzátartozóiktól. A zenekart a *Cock* cég szerződtette és az utazásra 50,000 koronát küldött előre. Ennyibe kerül a társaságnak az utazás. A fiuk mindegyike egy-egy ezüst órát kapott ajándékba. Először Londonba mennek s onnét egyenesen a burok földjére.

— **Eljegyzés.** Nagyváthi és mágochi *Porko* Iáb Ferenc makói kir. járásbírói albiró eljegyezte Makón *Wizinger* Erzsike kisasszonyt. *Wizinger* Károly ügyvéd, városi árvaszéki ügyész leányát.

— **Véresre vert feleség.** *Berzovai* tudósítónk egy elzúllott, rovoitmultu egyén vérengzéséről ad hírt. *Stepán* Tóma a hős neve, ki már több ízben lakója volt a börtönöknek, szombaton este 11 órakor, pálinkától teljesen elázva tért bába. A szobába belépve, miután ott sötétséget talált, nekirontott alvó feleségének és hatalmas botjával agyba-főbe kezdte verni az asszonyt. Ez az ágyból kiugorva, menekülni akart az utcára s talán sikerült is volna neki, ha a felbőszült férj egy nehéz vízkorsót kézhez nem kap és azt felesége arcához nem vágja. A hatalmas ütéstől az asszony vértől borítva összerogyott s négy foga szájából, a csapás után menten kiesett. Az esetet másnap az asszony bejelentette a csendőrségnek, amely az ügyet a járásbíróshoz továbbította.

— **Munkáselődadás Ujtelepen.** A Nemzeti Szövetségnek az a dicséretes vállalkozása, hogy a vasárnap délutáni előadásait párhuzamosítsa, igen szépen sikerült. Ez alkalommal tartották a második előadást az ujtelepi leányiskola nagytermében, mely egészen megtelt érdeklődő közönséggel. Az előadást a kömives segédek önképző egyesületének éneke nyitotta meg. *Farkas* Ferenc szavalta azután nagy hatással *Vörösmarty* Előszobor című költeményét. Ezt követte *Kara* Győző tanár szakelőadása a szabadságharcról. Igen szépen fejtette ki a történelem célját s hatását a hazafias érzések erősítésére. A munka embereinek nem a harcok történetét, hanem azt mondja el, hogy milyen önfeláldozók voltak őseink, hogy a földet számunkra megtartsák. A nagy lendülettel s erős nemzeti érzéssel tartott előadásért zajosan megéljeneztek. Utána ismét a dalkör énekeit *Náhlík* Ferenc karnagy vezénylete alatt szépen s nagy precizitással. Már tavaly is volt alkalmunk hallani énekeket, de azóta haladtak. E hó 18-án ismét lesz előadás.

— **Árlejtés a városnál.** Aradváros gazdasági széke ma délelőtt tartotta meg az árlejtést a városi rendőrszemélyzet és tüzoltók ruházatának készítésére és szállítására. Az árlejtésen *Sugár* József uri szabó tette a legelőnyösebb ajánlatot s így a szállítást ő kapta meg.

— **Lippa gazdái.** Lippa község képviselőtestületének sok a gazdája. A múlt évben történt, hogy az egyik községi irnok minden meghatalmazás nélkül nyomtatványokat rendelt. Akkor a lippai nyomdatulajdonosok panaszára vizsgálatot rendeltek s ebből kifolyólag az irnokot s a bírót álsásktól felmentették, a jegyzőt pedig nyugdíjazták. A képviselőtestület ugyan akkor azt is kimondta, hogy a jövőben nyomtatványokat csakis lippai kereskedőtől rendelnek. Az új jegyző az ez évi nyomtatványokat *Zeitler* Lajos lippai könyvkereskedőnél megrendelte, ki azt újvára be is szállította. Nehány nap múlva azonban megérkezett *Temesvárról* *Csendes* Jakab könyvkereskedő szállítmánya is. Most azonban nem akad gazdája a temesvári rendelésnek. A képviselőtestület a héten fog az ügygel foglalkozni, megállapítani akarván azt, hogy ki volt a titokzatos rendelő.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az aradi kerületi betegsegélyező pénztár központi orvosi kara 10 koronát küldött a Fehér Kereszt Ielencházegyesület elnökségéhez, melyért ezuton is fogadja a főnevezett testület egyesületünk halás köszönetét. Az elnökség.

— **Tűz.** Galsa községben szombaton délután leégett *Bongyis* Simon háza. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A leégett ház kétszázötven koronára biztosított épület volt.

— **Telefon-kihasználás.** Kétségtől nagy-kényelmére szolgál a vidéki közönségnek a telefon. Aki rendelni akar *Porter* Vilmos Nagy Áruházában a *Szabadságtéren*, az a 324. számú telefon utján megteheti azt. Az áruház 12 órán belül intéz el minden vidéki rendelést; a legnagyobb pontosság és lelkiismeretesség bizto-

sítva van. Cipők és báli dolgok, fehérneműk és keztük, ugyszintén rendkívül csinos legyekzők olcsón és nagy választékban kaphatók.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszépitő. 1 tubus 50 fill. *Vojtek* és *Weisz*nál, Aradon.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (*Szabadság* tér 20. szám. Telefon 265, sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Anarkista merénylet Madridban.

(A király ellen?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 12.

Spanyolország királya ellen merényletet akartak elkövetni szombat este Madridban. A merénylő tagadja, hogy a király élete ellen tört volna, és azt erősíti, hogy volt gazdáját, a főkamaraást akarta megölni, mindazonáltal valószínűbb, hogy a merénylő az anarkisták szektájának tagja, s *Casario*, *Lucchenni* és *Bresci* hírhedségére vágyott.

A merényletről a következőket írják:

Az udvar jelen szokott lenni az átokai templomban az esti ájtatosságon. Minthogy azonban most ezt a templomot javítják, szombaton az udvar a *Buen Suceso* templomban vett részt az esti ájtatosságon. A templomból visszajövet történt a merénylet, a melyről hivatalosan a következőket teszik közzé:

Abban a pillanatban, a midőn a kocsis, a melyben a király, az anyakirályné és *Terézia* infánsnő ültek, az *Orient*-téren a *Pelayo*-emlékszobor közelébe érkezett, a kíváncsiak egyik csoportjából előlépett egy ember és pisztolylövést tett *Sotomayor* főkamaraás kocsijára. De csak egyszer lehetett, mert egy rendőr kardjával rávágott és fején könnyen megsértette. A merénylő erre elesett. A királyt a közönség élénk ovációban részesítette. Az udvari fogatok lassan folytatták utjukat a palotába. A prefektus a merénylőt a rendőrség fogházába vitette, a hol kijelentette, hogy neve *Feito*, *Posadasz*-ban (*Oviedo* tartomány) született, harminc-négy éves és múlt év június hónapjában jött Mexikóból.

Feito a fogházban határozottan ismételte, hogy nem volt szándéka a királyi család valamely tagját megölni, hanem *Sotomayor* főkamaraást akarta megölni, mert alkalmazást ígért neki a palotában, de ígérését nem váltotta be. A rendőrügynök, a ki *Feitot* elfogta, ezt mondja:

— Midőn a király kocsija elhaladt, egy ember mellettem előrohant és pisztolylövést tett a második kocsira, karddal rávágtam és így megakadályoztam abban, hogy még egy lövést tegyen. *Feito* ezt kiáltotta: Ti meg akartatok ölni engem, de én megölöm *Sotomayort*, a ki egész szerencsétlenségem okozója. — *Sotomayor* herceg főkamaraás azonban nem is volt ebben a kocsiban, a melyben *De la Mina* márkis főistállómester és két más udvari méltóság ült.

Silvela miniszterelnök egy hírlapíró eljött megerősítette, hogy *Feito* azt hitte, hogy a főkamaraás ül a második kocsiban. A mikor a király meghallotta a lövést, kinézett a kocsis ablakán, de az anyakirályné megfogta a kezét és hátravonta a kocsis belsejébe.

Madrid, január 12.

A merénylőnél különböző papirokat találtak, a madridi polgármester névjegyet és postai elismervényt *Roosevelt* elnökhöz, az angol királyhoz, *Vilmos* császárhoz, *Miklós* cárhoz és a mexikói törvényszéki elnökhöz intézett levelekről. *Feito* azt mondja, hogy neje francia nő, a ki őt a bolondok házába záratta. Tagadja, hogy anarkista. A *La Correspondencia* jelenti, hogy a

merénylő a királyi család tagjaira lőtt. A belügyminiszter azt táviratozta a prefektusoknak, hogy a merénylet a főkamaraás és nem a király ellen irányult. A vizsgálóbíró előtt *Feito* nyugodtan adott fölvilágosításokat, de vallomásából arra lehet következtetni, hogy elmebajos.

Madrid, január 12.

A *Diario Universal* azt mondja, hogy a cenzura a merényletre vonatkozó összes táviratokat föltartóztatta. A kormány Spanyolország külföldi képviselőihez hivatalos értesítést táviratozott. A lap hozzáteszi, hogy az anyakirályné és *Terézia* infánsnő nagy izgatottságban tértek vissza a palotába, a király azonban mindig megőrizte hidegvérét. A *Heraldo* közli, hogy *Feito* Amerikába való elutazása előtt több madridi házban inas volt.

Páris, január 12.

A *Matin* jelenti *Brüsszelből*: A madridi törvényszék táviratilag megkoreste a brüsszeli törvényszéket, hogy hallgassa ki *Rubint*, mert azt gyanítják, hogy nemzetközi anarkista összekövés áll fenn.

Madrid, január 12.

A rendőrség nyomozásának eredményéről és a prefektus által vezetett vizsgálat adataiból nyilvánvaló, hogy *Feito* nem állott összeköttetésben anarkistákkal. A külföldi lapok erre vonatkozó megjegyzései tehát alaptalanok. A legutóbbi kihallgatásokból kiderül, hogy *Feito* üldözési mániában szenved.

VÁROS ÉS MEGYE.

Folytatólagos sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságának, 1903. évi január hó 14-én, d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak:

33. Arad szab. kir. város iskolaszékének előterjesztése, a polgári községi iskolaszékek számára kiadott új utasítás néhány szakaszának hatályon kívül helyezése, illetve egyesekrek a városok viszonyainak megfelelőleg való módosítása iránt intézendő felirat tárgyában. 34. Az aradi polgári jótékony nőegylet kérvénye, az árvaház kezelése tárgyában Aradváros közönségével kötött egyezség tudomásul vétele iránt. 35. A tanács jelentése az aradi gör. kath. hitközség által tervbe vett építkezés tárgyában kötendő szerződésre vonatkozólag.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Zámbori István** pőrei. Mint ismeretes, *Zámbori István* több aradi törvényszéki bíró megrágalmazott, s e miatt büntető eljárás alatt áll. Ugyében a nagyváradi törvényszéket delegálták, azon indokból, hogy az aradi törvényszék bírái érdekeltek. Ma a vádtanács elé került *Zámbori* neve okirathamisítási ügygyel kapcsolatban. *Zámbori* arra való tekintettel, hogy a többi ügyeit a nagyváradi törvényszék tárgyalja, kérte, hogy ebben a pörben is ez a törvényszék hozzon ítéletet. A vádtanács a kérelmet teljesítette.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Előfizetők biztosítása** baleset ellen. Több magyar napilap, köztük az Aradi Közlöny is, bebiztosította két évvel ezelőtt előfizetőit baleset ellen. A biztosítás eme módja azonban nem vált be, ami arra indította a lapokat, s arra indított bennünket is, hogy az előfizetőknek baleset ellen való biztosítását *beszüntessük*. Az 1903 ik évben már nem lesz magyar napilap, mely az ujnemű biztosítást kedvezményül adná előfizetőinek. A biztosító társaságoknak tehát más újtáson kell törni a fejüket.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 12.

Déltizede. Buzakinál mérsékelt, vételedv gyöngye. Lanyha irányzat mellett 12,000 méterméterre került forgalomba, 5 fillérig olcsóbb árakon. Egyéb gabonanevek bágyadtak. Időjárás derült.

Esti tizede. Berlin $\frac{1}{4}$, páris 5-el magasabb.

Zárhat 12 órakor:

Buza 1903. áprillisa	7.67—7.68
Rozs 1903. áprillisa	6.65—6.66
Zab 1903. áprillisa	6.12—6.14
Tengeri 1903. májusra	5.73—5.74
Repce augusztusra	11.70—11.80

Zárhat 5 órakor:

Buza 1903. áprillisa	7.70—7.71
Rozs 1903. áprillisa	6.66—6.68
Zab 1903. áprillisa	6.25—6.26
Tengeri 1903. májusra	5.78—5.79
Repce augusztusra	—

Zárhat 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	689.—
Magyar hitelrészvény	730.—
Leszámitolóbank részvény	452.50
Rima-Murányi vasmű részvény	490.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	694.50
Közuti vasut	627.50
Városi villamos vasut részvény	322.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, január 12.

Magyar aranyáradék 4%	120.50
Magyar koronaáradék 4%	98.90
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	92.70
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	99.—
Magyar keleti vasut	98.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	201.50
Magyar italmegváltási kötvény	160.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	100.75
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	100.65
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	120.50
Oszták papíráradék	100.50
Oszták járadék ezüst	154.50
Oszták járadék arany	1555.—
Koronaáradék	731.—
1860-iki államsorsjegyek	690.75
Oszták-magyar bankrészvény	696.—
Magyar hitelbankrészvény	—
Oszták hitelbankrészvény	—
Oszták-magyar államvasut	—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.05
Német birodalmi márka	117.12
London	239.57
Páris	95.37
20 márkás arany	—

REGÉNY-CSARNOK.

A távollevő.

— Francia regény. —

Irtá: Montégut Maurice.

[13]

(Folytatás.)

Két hónappal később Chantrier Renée, anélkül, hogy bármiről is tudott volna, Deschellerin orvos neuillyi intézet legszebb szobájának volt lakója.

Ez időtől kezdve Deschellerin kezdte az elmeorvosok között a legkiválóbb helyet foglalni el.

Gábor mindennap meglátogatta Renée-t. Alig hogy megjelent, a leány féltékeny huzódott vissza, lefedte arcát a karjával, úgy zárkózott el a világ elől, valóban teljesen meg volt háborodva a lelke.

S ekkor Morsalines Gábor a barátai tanácsának, az apja és anyja kérésének engedve, akik látták, hogy a bankodás meg fogja ölni, elkezdett először hónapjában csak egyszer, aztán hetenként egyszer látogatni el Renéehez. Közben Deschellerin olyan eredményt ért el, amelyen maga is elbámult. Meglátogatta betegét minden órában s folyton beszélt hozzá, ezzel megszelídítette s hozzá szoktatta a hangjához. S mikor egy reggel belépett hozzá, Renée eltakaratlan arccal maradt ülve a helyén, anélkül, hogy megtette volna azt a szörnyű kézmozdulatot. De mindenivel mással szemben a régi maradt. Deschellerin tudatta Gáborral ezt a különös dolgot és — csodálatos érzés! — a szegény Renée szerelmese kezdett féltékeny lenni a barátjára.

Gábor most már megint Malescherbes-téren levő palotában lakott, abban a lakosztályban, amelyet tíz évvel ezelőtt hagyott el, hogy az életet tapasztalásból ismerje meg. Szörnyű volt

ez a tapasztalás! És Gábornak nem volt semmi emléke Renée-től, még csak egy arcképe sem: a tegnapi és a ma közt levő hid leszakadt, örvény tátongott a helyén.

Néha, mikor ott ült a szobában, amelyben gyermekkorában lakott, azt kérdezte magától, hogy nem csak úgy álmodott-e mindent, de az a fájdalmas vonaglás, amelyet a szívében érzett, meggyőzte a valóságról. És siratta a kisértetét, azt a komoly, halovány, aranyos barna szemű leányt, aki kétszeresen távol volt tőle. Így végződött az, amit az apja két esztendővel ezelőtt diákszerelmének nevezett.

A környezete iparkodott, hogy szórakoztassa Gábort. Az okosak azt mondták: dolgozzál vagy eredj utazni. A könyvelmiek azt mondták: mulass. Dolgozzon? Ab, hol a titkára? Utazzék? Nem, a mozgás csak fárasztó volt rá nézve és semmi sem érdekelt többé. Mulasson? Csufság, istenkáromlás! Rendjelet kapott amelyet nagyon megérdemelt, de sem meglepetve nem volt általa, sem kielégítve.

Egy nap mégis érte öröm. A kiadója vissza küldte legutóbbi művének, „Az ösztön“ nek a kéziratát. Ez a kézirat pedig az a példány volt, amelyet Renée írt le szilárd határozott vonásaival s a mely kikerülte a tüzvész, mert akkor már a kiadónál volt. Ereklje volt ez! Gábor bezárkózott a szobájába, az egész napot álmodozásban töltötte, a homlokát, az arcát rászorítva a vékony fehér füzetkére, amely hajdan olyan sokáig volt Renée halvány kékeres kezecskéiben.

Renée tébolyodottságában nyugodt, vidám volt mindaddig, míg a magányát nem zavarták. Reggeltől estig ott ült a karosszékében s üres tekintettel nézte a kertet, a külvárosi utcát, a vidéket, amely ott terült el az ablaka alatt.

A külsejére mindig megőrzött valami ösztönyszerű gondot, sőt csaknem kacérságot. A mindennapos megszokás gyakran túléli az örülteknél a lélek eltűnését. S így Renée is szép maradt, bájos, egészen a régi René.

Csak mikor már néhány hónapja tartott az elzárkózottsága, akkor kezdett feltűnni hajdan olyan fekete hajában néhány ezüstös szál s aztán lassankint egészen megőszült. S mivel az arca megőrizte nagyon fiatalos külsejét ez a fehér haj valami különös, szokatlanul bájos ellentétet adott: olyan volt vele Renée, mintha a hajdani márkinők szokása szerint rizporozná a haját, mintha valami szeszélyes asszonynak, aki tudja, hogy szép s játszik a szépségével, az ábrándos ötlete lett volna ez a hófehér haj.

Nem tűrt maga mellett senkit a szobáján kívül, akit melléje adtak, s Deschellerin kívül, aki mindennap megfigyelte.

Ha Deschellerin beszélt hozzá, a leány ránézett nagy üres szemével s iparkodott felelni, de azért ritkán tudott feleletet adni a feltett kérdésre; azonkívül úgy látszott mintha a saját kemény, érdes csengésű hangja bámulatba ejtette volna. Ha szolt is, hirtelen abbahagyta a beszédet s körülnézett, mintha keresné azt az embert aki megszólalt.

Egy nap eszébe jutott, hogy az ujjával érthetetlen jeleket rajzoljon az asztalra Deschellerin erre papírt és ceruzát adott neki s a leány órákosszat, nagy buzgalommal rajzolt mindenféle hieroglifákat; ez bizonyára emlékezés volt tőle a multa, kétségtelenül kéziratokat másolt. Mikor ezt megmondták Morsalines Gábornak, az ifju keresztültsirt három éjszakát. Hogy Renée haja megőszült, az is borzalommal töltötte el.

Ebben az időben elkezdtek látogatásai ritkábbak lenni. Nem volt bátorsága a gyakoribb odamenéshez.

De mindennap beszélgetett Deschellerinnel és Dombaslesal mindig hű barátjaival, a távollevőről, ahogy Renée-t nevezte. Néha eszébe jutott Falkenberg is és szinte hallotta, amint a halvány, villogó szemű svéd így kiáltott; — Tehát ezzé lett miatta.

Sokszor gyötörte álmatlan éjszakákon az öreg nagyapának, a szegény Chantriernek az árnya is. Hogy a lelkére kötötte az unokája boldogságát!

(Folytatása következik.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Érdeklődő. Arad. A város az árvák és gondnokoltak ingatlanainak tömeges biztosításával azért nem bízta meg a *Fonciere*-t, mert egy előkelőbb biztosító-társaság sokkal előnyösebb ajánlatot adott be, melyet aztán a pénzügyi-bizottság egyhangulag el is fogadott.

Egy előfizető. Borossébes. A „*jour*“, kérjük szeretettel, csakugyan francia szó és „*zsúr*“-nak ejtik ki. E tekintetben nem tévedett. Valamint nem tévedett abban sem, hogy igenis, van némi fogalmunk arról, hogy a „*jour*“-t hogyan kell franciául leírni. Ámde méltóztassék csak figyelemmel kísérni lapunkat s rögtön rájön, hogy úgy mi, valamint az egész magyar sajtó nemcsak a „*jour*“-t írjuk „*zsúr*“-nak, de a lehetőség szerint minden idegen szót, főleg pedig azokat, melyek gyakori használat következtében ugyszólván már beleolvadtak a magyar nyelvbe, nem az idegen helyesírás szerint írunk, hanem úgy, amint azt kiejtjük. Így tesz — hogy hirtelen mást ne említsünk — Jókai Mór, Rákosi Jenő és Herczeg Ferenc, a kik pedig talán konyítanak valamiképp nemcsak a magyar, de a francia helyesíráshoz is.

NAPIREND.

Január 13. Kedd. Róm. kath. naptár: 40 vértanú katoná. — Protestáns naptár: 40 vértanú katoná. — Görög-keleti naptár (december 31.): Melánia. — A nap két 7 óra 30 perckor, nyugszik 4 óra 16 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hetfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapon zárva. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Időjelölés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvettve csapadék.

Január 13. A lutheránus bál rendező-bizottságának ülése este 6 órakor (Millennium.) — Az aradi kereskedők körének választmányi ülése este 9 órakor.

Nemzeti színház.

Bérlet 104. sz.

Páros.

Keddén, 1903. évi január hó 13 án:

SZOYER ILONKA mint vendég:

A bőregér.

Operette 3 felvonásban Meilhac és Halévy „Reveillon“ című bohózata után jrták: Haffner és Genée Richard. Fordította: Vezéry Odón. Zenéjét szerző: Strauss János.

SZEMÉLYEK:

Eisenstein	Szabó József.	Falke, jegyző	Tornyai L.
Rosalinda	Singhoffer V.	Blind, ügyvéd	Füredi J.
Frank	Polzár S.	Adél	Szojer Ilona.
Orlovsky	Répásy G.	Frosch	Sakadi A.
Alfred	Bejczy Gy.	Ida, tancosnő	Szlassy J.

Kezdete este 7 és fél órakor.

Üzletáthelyezés folytán!

Leszállított árak!

Rendkívüli olcsó árak!

ÜZLETI KÖNYVEKBEN,

levél, író és csomagoló-papirokban.

Doboz levélpapírok,

minden elfogadható árban.

ÚJDONSÁGOK ZENEMŰVEKBEN.

Révész Nándor,

könyv-, zenemű- és papírkereskedésében

jelenleg

Arad, Szabadság-tér 20. sz. Telefon 265.

1903. május 1-től

Andrássy-tér, Minorita-palota.

Nagy-Buttyini takaré- és előlegezési egyesület mint szövetkezet.

Meghívás

a „Nagy-Buttyini takaré- és előlegezési egyesület mint szöv.” által

folyó évi február hó 14-én délelőtt 10 órakor

saját helyiségében tartandó

1902. évi rendes közgyűlésére.

T á r g y:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 3 tagú bizottság választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. A zárszámadások jóváhagyása és felmentvény megadása.
4. Egy felügyelő-bizottsági rendes tag választása.
5. Indítványok: Az elnöknek a közgyűlés előtt 6 nappal beadandók

Zármérleg az 1902. évről.

Vagyon.			Teher.
Készpénz 1902. decz. 31-én	436.69	Törzsbetét számla	23631.09
Váltó számla	183389.48	Takarékbetét számla	37700.01
Kötvény számla	449	Tartalékalap számla	948.95
Előleg számla	2564	Visszszámítás sz.	127000
Reszvény számla	3600	Nyereség az 1902. évre	189280.04
Adósok számla	248.63		3148.88
Előre kifizetett kamatok számla	1378.75		
Leltár számla leírás 10%	309.92		
Óvások és perkölt.	52.45		
	192428.92		192428.92

Nyereség és Veszteség.

Tartozik.			Követel.
Viszszámítási kamat számla	6900.91	Váltó kamat számla	12496.28
Takarékbetét kamat számla	3605.69	Kötvény kamat számla	35.70
Tisztviselők fizetése számla	1100	Előleg kamat számla	58.14
Adó	704.85	Adó számla	6158
Költség	3229.67	Kezelési díjak	6093.30
Bgyenleg az 1902. évre	15541.12		
	3148.88		
	18690		18690

Nagy-Buttyin, 1903. évi január hó.

Popper Ignác,
könyvelő.

Popa György,
pénztáros.

Megvizsgáltatott és a könyvekkel összehasonlítva helyesnek találtatott.

N.-Buttyin, 1903. január hó.

Dr. Fekete József,
vezérigazgató.

Bodea Gyula,
igazg. tan.

Kiurszky Iván,
igazg. tan.

Dr. Dénes Jakab,
igazg. tan.

Felügyelő-bizottság:

Ezen mérleg, nyereség- és veszteség-sz mlák a törvény és alapszabályok értelmében a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítva, azok rendben levőnek találtattak.

N.-Buttyin, 1903. január hó.

Bienenstock József,
fel. biz. tag.

Kacsinka Árpád,
fel. biz. elnök.

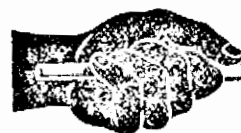
Lázer Ferencz,
fel. biz. póttag.

Igazgatósági jelentés a február hó 14. napján tartandó közgyűlésre.

Intézetünket közelebbről érdeklő események a következők: A törzsbetevők közül az 1902. évben kilépett 4 tag 67 törzsbetéttel, új tagként belépett 2 tag 50 törzsbetéttel és így van jelenleg 40 tag 450 törzsbetéttel.

Belépett új törzsbetét tehát 50, felmondott és visszafizetett 67 törzsbetét.

Az igazgatóság.

Jó órákat olcsón

kül 3 évi írásbeli jótállás mellett privát vevőknek

Konrad János

óragyára.

aranyárak kivitelű háza

BRÜX, 270. sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra frt 3.75.
Valódi ezüst rem. óra 5.80.
Valódi ezüst láncz frt 1.20.
Nickel ébresztő óra 1.95.

Czegem a cs. és kir. birodalmi czimerrel van ki-tüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítás érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomban. 1903

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

MINDEN HOLGYNEK SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitünő öszeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Par napi használat után megszüntet szeplőt májfoltot, bőratkát (mitesser) és minden arcztisztatlanságot. Masszázhoz használva eltüntet redőket, himibhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek czimeres védjegyemmel vannak lezárva.

Kamistványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér.

Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Ápáfalván: Tar Imre, Battyány: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferencz, Borec-Nebeben: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Armin, Elekén: Ifj. Pekker István, Földeskon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Melnar István, Gyorokon: Masznik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevevényen: Schögl Pál, Kun agotán: Fejes Lajos, Kurticsen: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácsbázan: Szabady Viktor, M.-Radnan: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzeros Adam, Nagy-Zerinden: Valy Géza, Ó-Pecskán: Roksán János, Pankotán: Posevitz Gusztav, Pityarosan: Szabados Jozsef, Szekeudvaron: Fromm D. Traugott, Simándon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlason: Hauszler Sándor, Tauszon: Kunz János, és Uj-Aradon: Ternagó Géza urak gyógyszerárakban.

Felülmul minden eddig létezőt a

Sultán Rum,

mely a theának rendkívül kellemes és zamatos izt kölcsönöz.

Ara 1/2 literes üveg 80 kr., 1 liter 1 frt 50 kr.

Kitünő ízével páratlanul áll a

Sultán thea.

Ara: 1 deka 10 kr., 1/8 kilo 1 frt, 1/4 kilo 2 frt.

Gyermekek és felnőtteknél egyaránt kipróbált kitünő hatásu szer tüdőbaj, köhögés, nehéz lélegzés, angolkór, csuzos bajok ellen a

szagtalan, kellemes izü, friss

Csukamájolaj.

Ara egy üvegnek 1 forint.

Délmagyarország részére kizárólagos raktár:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma 126

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

Pista 1919.

Felajánlatlan napjaim legszomorubbja a tegnapi: Mért is szeretlek oly nagyon tégedet...
Ezer üdvözet. Számi. 133

Kényelmes új családi ház,

szép nagy sírokkal, saját vezetékek, fürdőszoba, stb. a simándi- és Lenkey ut sarkán, jutányosan eladó! Bővebbet ugyanott. 108

Keltető gép,

melylyel 200 tojást egyszerre lehet keltetni, bevált I. rendű szerkezet, jótállás mellett jutányosan eladó. Megtekinthető simándi- és Lenkey-ut sarkán. 109

Ajánlkozom

tejesen gyakorlatlan téglaverés és égetésre, felelőség mellett hosszabb időre. Értekezhetni lehet Lammert Ferencz szijgyártó üzletében. Arad, Andrassy tér 3. szám. 120.

Egy szatócs üzlet

berendezése olcsón áron eladó. Kapa-utca 8. szám alatt. 131.

7973—902.

Árverés.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy néh. **Hirschmann Józsefné, Berger Rozália** hagyatéka ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, az aradi 69. sz. tjkvben a + 5. alatti **Deák Ferencz-utca 36. sz.** házra és ahhoz tartozó beltelekre a végrehajtási joggal bíró önkéntes árverést 109,980 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1903. évi január hó **20. napján d. u. 3 órakor** az igazságügyi palota I. em. 88. sz. a. megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10 %-át, vagyis 10,998 koronát a kiküldött kezéhez készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban letenni, vagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

Aradon, 1902. október hó 2. A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. 127

3 nap alatt meggyógyul

a **gyegcsőfolyás** — ha több éves is — szabadalmazott tanálmányom által, mely több évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a bécsi közpórházban s a párisi Hópital-Mydidben vérbajbetegségek osztályán általános használatban van. Tehetlenség és éjjeli magomlás meggyógyítására is feltétlenül hatásos. **trend, foglalkozás változtatás nélkül otthon tükörben használható, használati utasítással is írt, használati, vagy az összeg előre küldése mellett.**

Dr. Toth Ödön 30

Budapest, VII. József-körút 53.

Eredeti H-patkók!

Mindig éles! Félrelépés kizárva!

Figyelmentetés.

A H-patkók előnye az, hogy egy kiváló minőségű acélanyagból készülnek, amelyet kizárólag csakis mi használunk. Hogy magunkat károktól megóvjuk, utasítsunk minden utáztatot vissza és a vásárlásnál háta-
tározottan kérjünk 2145

Eredeti H-patkókat

ezen gyári jeggyel

Leonhardt & Co.

Berlin-Schöneberg.

Vezérképviselők Ausztria-Magyarország részére:
Kaszab & Brewer, Budapest VI.**Villanyos házi csengő**

bevezetést,

Villanyos házi csengő

javítást,

Villanyos csengő

évi jókarban tartást,

Házi telephon

szerelést szakszerűen és jutányosan készít 1723

Kalmár József

villanyműszerész, kerekpar és varrogép raktár és javító műhelye

ARAD, Salacz-utca 2.**POSTYÉN-FÜRDŐ**

Ceuz. kőszvény, ischias. Exsudatumok egyedüli sikeres gyógyhelye. Télen is nyitva. Kinek az utazás nehézkes, használjon **házi kúrát a postyóni iszappal**, mely a házi orvos kezelésében minden gyógyszert felülmúl. 5—10 kg. iszap, 10—20 üveg hévízzel egy kúrára elegendő. Használati utasítást, téli prospectust szívesen küld: a fürdőigazgatóság. 34

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Szabadság-tér és Simonyi-utca sarkán.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legszebb kivitel s a legújabb divat szerint

Továbbá elvállalok abnormis lábakra

ortopäd-czipők

elkészítését, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti

bakancs vagy csizma

elkészítését elvállalom, azon reményvel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.

Tisztelettel

115

WOLF JÁNOS.**Zálogcéduákat,**

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 1745

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

Borszivattyuk

3 évi jótállással (ingyen javítás) árak 90 koronától feljebb.

Hozzávaló első minőségű gumicsővek 3 koronától feljebb. Felelősség óránként 3000 litertől feljebb.

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Ugyanott 1028

tüzi-fecskendők és kutak

valamint javítások elfogad-
tatnak.

Papirkereskedés

TELEFON 126. SZ.

BLOCH H.

papirkereskedése,
könyvnyomdája,
fényképeszeti cikkek
raktára.

DISZLEVÉLPAPIROK

művészi kivitelű dobozokban, felülmúl-
lan választék.

Könyvnyomda**FESTÉKSZEKRÉNYEK**

olaj és aquarel.

RAJZESZKÖZÖK.**FÉNYKÉPÉSZETI GÉPEK.****ÍRÓ-ASZTALI KÉSZLETEK.**

Rendkívüli nagy választék.

Valóban mérsékelt árak!

2278

Fényképeszeti
cikkek raktára

Naponta postacsomag-expeditió.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

Allein echter Balsam

aus der Schutzengel-Apotheke

in Pregrada

bei Rohitsch-Sauerbrunn

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy-törvény védelme alatt áll.

Ez a balsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balsam: 1. Felelőtlenségteljesen hatékony gyógyszer a tüdő- és mell minden betegségeiben, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést s meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha tartottak is. 2. Kiválóan használ torokgyulladásnál, rekedésnél és a torok minden betegségében stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Megjépe gyorsasággal meggyógyítja a gyomorgörögést, köhögést és hasasikarást. 5. Gyöngéd székletet okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lepőrt és a melabót és megerősíti az érvényt és az emésztést. 6. Kiválóan szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájpohadásnál és minden fog- és szájbetegségnél megszünteti a fejbőgést és a száj meggyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyszeri képez minden sebre, lázas kiütésekre, sípoló szemölcsökre, égett sebek, fagyott tagok, rüh, kősz és bőrkítések ellen, megszünteti a fejtájtást, zúgást, szakgatást, kőszvényt, fülgyájtást stb. Vigyázzni kell mindig a zöld apéza-védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozzátjuk a gyárból. **Eredeti karton-dobozokban:** németnyelvű bármely postaiállomásra Ausztria-Magyarországon 12 kis, vagy 6 ketős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovinában 4 korona 60 fillér. Keressebb nem küldetik. **Küldés csak az összeg előre való utalványozása mellett.**

Thierry A. gyógyszerész Balsama és Centifolia-kenőcse.

Ez a gyógyírjében felülmúlhatatlan két szer sohasem romlik meg, hanem ellenkezőleg, mentől drágább, annál értékesebbé és hatékonyabbá válnak sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig meggyógyítják a betegyét és sikert, legalább az orvos megérkezéig; természetesen sohasem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, nyervezett pótszerekhez nyulni, amelyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két reg kipróbált, kitűnő, olcsó, megbízható, a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet minden eshetőségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismervével megkapni, ott rendeljék meg közvetlenül ily cím alatt:

An Apotheker A. Thierry limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapest Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél. 2112—II.

